

Városi Óvodák és Bölcsőde
6060 Tiszakécske, Béke u.147.

VÁROSI ÓVODÁK ÉS BÖLCSŐDE

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

TISZAKÉCSKE

2024.

LEGITIMÁCIÓ

Az intézmény OM azonosítója: 027575	Kallóné Mezei Szilvia intézményvezető
Legitimációs eljárás	
Szakmai munkaközösség nevében véleménynyilvánító határozatszám: 815 -1/2023. <i>Parádi Éva</i> Parádi Éva Szakmai munkaközösség vezetője	
Fenntartó jóváhagyó határozatszám: <i>299</i>/2023. (XII. 14.) <i>Gombosné Dr. Lipka Klaudia</i> Gombosné Dr. Lipka Klaudia - jegyző	
Készítette: <i>Kallóné Mezei Szilvia</i> Kallóné Mezei Szilvia – intézményvezető Városi Óvodák és Bölcsőde nevelőtestület bevonásával	
A dokumentum jellege: nyilvános Megtalálható: intézményvezető titkárságán, tagintézmény-vezetők, telephely-vezetők irodáiban, intézmény honlapján (www.tiszakecske.hu/ovodak)	
Hatályos: 2024. január 01.	Érvényes: A kihirdetés napjától visszavonásig
IKTATÓSZÁM: 815/2023.	
Készült: 1/5 másolati példány	

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETŐ.....	5
2. HELYZETELEMZÉS	6
2.1. ÓVODÁINK HELYI SAJÁTOS SÁGAI	6
2.2. SZEMÉLYI FELTÉTELEK.....	8
2.3. TÁRGYI FELTÉTELEK	10
3. GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP	12
4. PEDAGÓGIAI HITVALLÁSUNK, CÉLJAINK,	14
FELADATAINK	14
4.1. HITVALLÁSUNK.....	14
4.2. CÉLJAINK	15
4.3. FŐ FELADATAINK	16
5. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI	17
5.1. HETIRENDÜNK.....	17
5.2. NAPIRENDÜNK.....	18
5.3. A CSOPORTSZERVEZÉSÜNK ELVEI.....	19
5.4. DOKUMENTÁCIÓS RENDSZERÜNK.....	20
5.4.1. Csoportnapló	21
5.4.2. A gyermek fejlődését nyomon követő dokumentáció.....	21
6. ÓVODAI NEVELÉSÜNK ÁLTALÁNOS FELADATAI	22
6.1. AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA	22
6.2. AZ ÉRZELMI, AZ ERKÖLCSI ÉS AZ ÉRTÉKORIENTÁLT KÖZÖSSÉGI NEVELÉS.....	25
6.3. AZ ANYANYELVI, AZ ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA	27
6.3.1. Anyanyelvi nevelés, beszédfejlesztés feladatai.....	27
6.3.2. Értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.....	29
7. ÓVODAI NEVELÉSÜNK SAJÁTOS FELADATAI	31
7.1. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK NEVELÉSE	33
7.1.1. Különleges bánásmódot igénylő gyermekek nevelése.....	33
7.1.2. Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek fejlődésének elősegítése	41
7.2. GYERMEKVÉDELMI FELADATAINK	42
7.3. EGYÉB TEVÉKENYSÉGEK	45
7.4. EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM	46
7.4. A GYERMEKEK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK	51

8. ÓVODÁNK TEVÉKENYSÉGFORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI	52
8.1. JÁTÉK	52
8.2. VERSELÉS, MESÉLÉS	55
8.3. ÉNEK, ZENE, ÉNEKES JÁTÉK, GYERMEKTÁNC.....	58
8.4. RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZI MUNKA	61
8.5. MOZGÁS	63
8.6. KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE	66
9. MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK	70
10. TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS	72
11. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE.....	75
12. ÓVODÁNK KAPCSOLATAI.....	77
12.1. AZ ÓVODA ÉS A CSALÁD	77
12.2. AZ ÓVODA ÉS AZ ISKOLA	79
12.3. A GYERMEKEK ÉLETÉBEN MEGHATÁROZÓ SZEREPET BETÖLTŐ INTÉZMÉNYEK.....	80
12.4. AZ ÓVODA ÉS A FENNTARTÓ.....	83
13. ÓVODÁNK HAGYOMÁNYOS ÜNNEPEI	83
14. ÖSSZEGZÉS	85
15. ESZKÖZJEGYZÉK	86
16. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	94
17. FELHASZNÁLT IRODALOM	96
18. MELLÉKLET	97
1. SZÁMÚ MELLÉKLET	97

1. BEVEZETŐ

A Pedagógiai Programunk megírásakor és felülvizsgálatakor arra törekedtünk, hogy megerősítsük, újra fogalmazzuk:

- Az időszerű – a múltat, jelent és jövőképet összegző – pedagógiai elképzeléseinket.
- Azt a formát, amelyben intézményünk a működése során teljesíteni kívánja az Óvodai nevelés országos alapprogramját.
- Azokat a nevelési feladatokat, amelyekkel segítjük a gyermekek fejlődését, a közösségi és iskolai életre felkészülését, a hátrányok leküzdését, csökkentését.
- Mindazokat az elvárásokat, amelyeket a partnereink (szülők, fenntartó) számára a törvényes keretek között teljesítenünk kell.

Programunk az Alapprogramra épül, hangsúlyozza a gyermekközpontúságot, az óvoda funkcióinak szerepét, nevelési rendszerének hatékonyságát.

Az intézmény arculatát a nevelőtestületben együtt tevékenykedő óvodapedagógusok alakítják, pedagógiai hitükkel, módszereikkel, közösen vállalt értékeikkel, mindemellett megtartva az egyes feladatellátási helyek hagyományait.

A szülők is fontosnak tartják, hogy az óvoda gyermekük számára családias, derűs, élményteli, nyugodt légkört biztosítson, ahol megfelelő idő jut a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenységére, a játékra.

Nevelőtestületünk és intézményünk valamennyi dolgozója a fentiek értelmében biztosítja az érzelmi biztonságot, a kiegyensúlyozott, tartalmas, vidám óvodáséveket.

A PEDAGÓGIAI PROGRAM JOGSZABÁLYI HÁTTERE

- 2011.évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről szóló
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 363/2012. (XII. 17.) Kormányrendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési–oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 2003.évi CXXV. Törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról
- 1997. évi CLIV. az egészségügyről szóló törvény
- 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségének biztosításáról

- 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatiról és működésük feltételeiről
- 121/2013. (IV.26.) az Oktatási Hivatalról szóló Kormányrendelet
- Az óvoda működési és szakmai tevékenységét meghatározó útmutatások (Oktatási Hivatal): A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésének irányelve
- Az óvoda szakmai témakörben meghozott nevelőtestületi határozatai
- Az óvoda hatályos Alapító Okirata

2. HELYZETELEMZÉS

2.1. Óvodáink helyi sajátosságai

Városunk lakosainak száma kb. 12.000 fő. Nagyon szép természeti környezet, tisztaság, rendezettség jellemzi településünket, mely nevelőmunkánk alapjául is szolgál.

A gyermekeket öt óvodában fogadjuk, az óvodai gyermeklétszám az elmúlt évekhez képest növekedést mutat.

A szülők óvodaválasztását nagyrészt a lakóhely, az iskola közelsége és a feladatellátási helyek sajátos arculatai határozzák meg.

A városban jelentős a nevelőszülői hálózat, a nevelőszülőknél elhelyezett gyermekek száma óvodásaink kb.10%–a, ezáltal magas a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma.

Az intézmény Alapító Okirata tartalmazza a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelését is. Egyre több az óvodákban a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek. Nevelésük, fejlesztésük az óvodapedagógusoktól és a munkájukat közvetlenül segítő alkalmazottaktól speciális felkészültséget igényel.

Intézményünk jellemző adatai

Az intézmény hivatalos elnevezése:

**Városi Óvodák és Bölcsőde
6060 Tiszakécske, Béke utca 147.
Telefon: 76/542-069**

Az óvoda fenntartója:

**Tiszakécske Város Önkormányzata
6060 Tiszakécske, Kőrösi utca 2.**

Az intézmény főigazgatója: **Kallóné Mezei Szilvia**

Az intézmény szervezeti egységeinek, tagintézményeinek címe:

Székhely óvoda: **6060 Tiszakécske, Béke utca 147.**

Telephelyei:

Templom téri óvoda **6060 Tiszakécske, Templom tér 5.**

Tiszabögi óvoda **6060 Tiszakécske, Rév út 4.**

Tagintézményei:

Arany J. u. óvoda **6060 Tiszakécske, Arany János utca 2.**

Erkel fasori óvoda **6060 Tiszakécske, Erkel fasor 3-5.**

Bölcsőde **6060 Tiszakécske, Kossuth Lajos utca 59.**

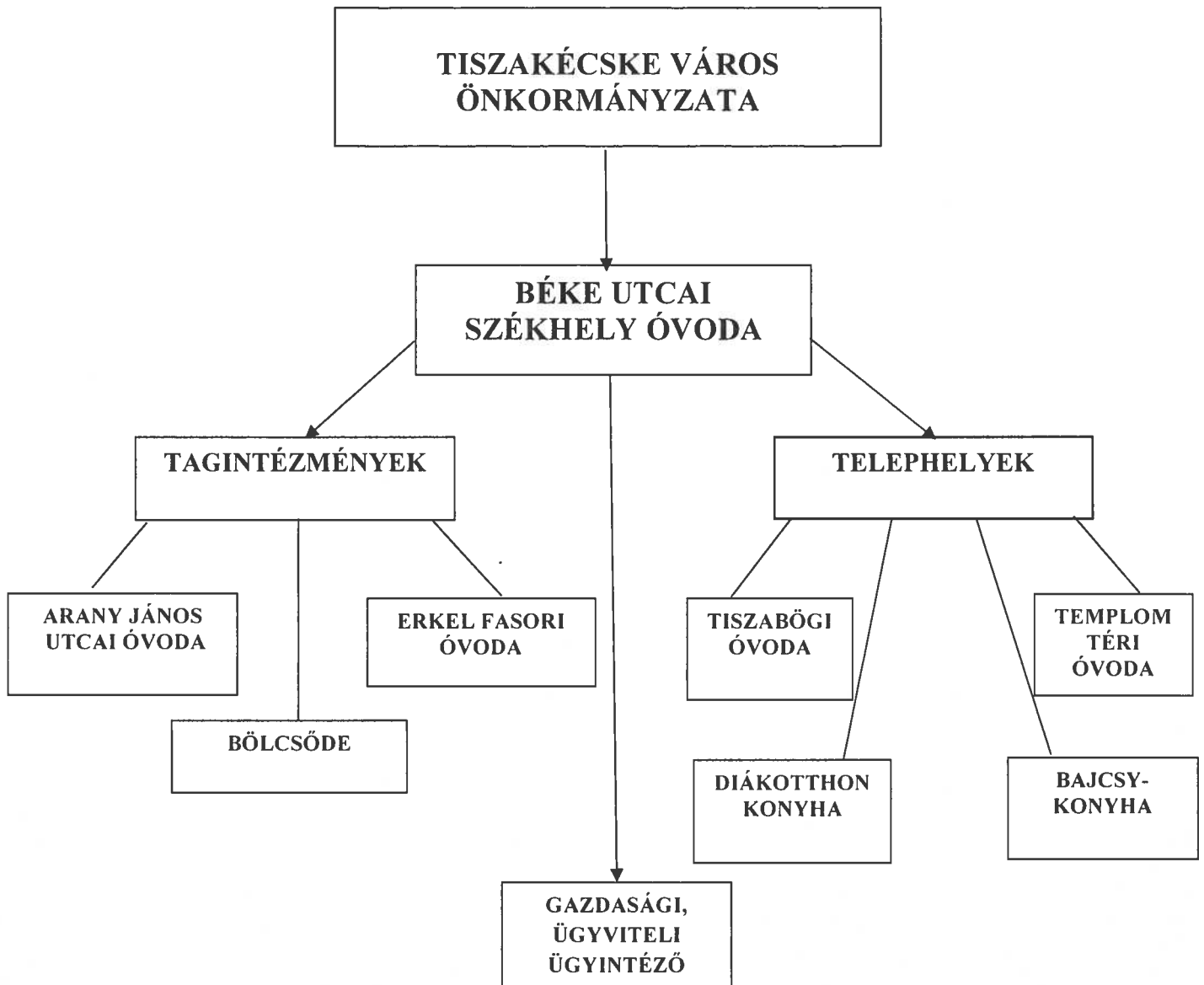
Az óvodai csoportok száma: **16 csoport**

Óvodai férőhely: **385 fő**

A Városi Óvodák a Bölcsődével a fenntartó határozata alapján 2004. 08.01-től egy szervezeti egységként működnek.

A Városi Óvodák és Bölcsőde 2013. 01. 01-től önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv. A pénzügyi és gazdálkodási feladatait a Tiszakécskei Polgármesteri Hivatal látja el. A költségvetési szerv az intézményi költségvetésében jóváhagyott előirányzatok keretei között önállóan gazdálkodik.

SZERVEZETI FELÉPÍTÉS

2.2. Személyi feltételek

Az intézmény alkalmazotti létszámát Tiszakécske Város Önkormányzata költségvetési rendeletében határozza meg.

Óvodapedagógusaink felsőfokú, illetve főiskolai végzettséggel rendelkeznek. A stabil, pályája iránt elkötelezett, gyermekszerető nevelőközösségünkhöz folyamatosan zárkóznak fel a fiatal kollégák, akik szakmai fejlődését lehetőségeinkhez képest igyekszünk elősegíteni.

Az óvodapedagógusok negyede szakvizsgát szerzett.

Az óvodákban a sajátos arculatot meghatározó, speciális nevelő munkához, valamint a kompetencia alapú neveléshez kapcsolódóan óvodapedagógusaink szakirányú végzettségekkel és továbbképzéseken megszerzett széleskörű ismeretekkel rendelkeznek.

Jelenleg az alábbi területeken szereztek szakvizsgát óvodapedagógusaink:

- Közoktatási vezető,
- vezető óvodapedagógus,
- fejlesztő, differenciáló óvodapedagógus,
- tehetségfejlesztő óvodapedagógus,
- pedagógus gyógytestnevelés szakirányon,
- nyelv-és beszédfejlesztő óvodapedagógus,
- mentorpedagógus.

A továbbképzések teljesítése során elsőbbséget biztosítunk az olyan képzettségek megszerzésében melyek szakvizsgával zárulnak, valamint amelyek a felzárkóztatáshoz és a tehetséggondozáshoz kapcsolódnak. Kiemelten támogatjuk a gyermekek differenciált fejlesztéséhez és a környezettudatos neveléshez kapcsolódó továbbképzéseket.

Az óvodai nevelőmunka középpontjában a gyermek áll.

A nevelőmunka kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége meghatározó a gyermekek számára.

Az óvodapedagógus a nevelés egész időtartamában jelen van, elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyermekek számára.

Fontosnak tartjuk valamennyi munkatársunk folyamatos együttműködését, összehangolt munkáját a befogadó (inkluzív) szellemiségű óvodai nevelés kialakítása érdekében.

Elengedhetetlennek tartjuk, hogy a gyermeki személyiséget övező bizalomhoz szükséges elfogadó, támogató, segítő attitűd jelenjen meg, valamint azt, hogy az óvodáinkba járó migráns (bevándorló) gyermekek óvodai nevelését is megvalósítsuk.

Nevelőmunkánk minőségét, eredményességét az óvodapedagógus attitűdje, stílusa, személyisége, a nevelőközösség légköre és a vezető közreműködése határozza meg.

Az új iránti nyitottság, gyermekközpontúság, a gyermeki jogok legmesszebb menőig való tiszteletben tartása, a gyermekek mindenk felett álló érdekeinek védelme jellemzi óvodánk valamennyi munkatársát.

Az óvodapedagógusokra nevelési elvekben az egyöntetűség, a módszertani megvalósításban a sokszínűség jellemző.

Az óvodánk nevelőmunkáját segítő pedagógiai asszisztensek és dajkák, akik valamennyien szakképzettek, folyamatosan részt vesznek a csoportok napi életében, aktív részesei a nevelési folyamatoknak.

A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztését speciálisan képzett szakemberek közreműködésével látjuk el.

A főigazgató, óvodapedagógus, pedagógiai asszisztens, dajka kapcsolat kiegyensúlyozott, ez az alapja a kellemes munkahelyi légkörnek. Fontosnak tartjuk egymás munkájának megbecsülését, a megbízhatóságot és az intézmény jó hírének fenntartását. Igyekszünk családias légkört teremteni, hiszen ez kihat nevelőmunkánkra is.

2.3. Tárgyi feltételek

A törvényi előírások értelmében törekszünk arra, hogy óvodánk rendelkezzen a pedagógiai program megvalósításához szükséges feltételekkel, valamint meg kell teremtenünk a lehetőséget a szülők fogadására.

Az elmúlt években minden óvodánkban jelentős külső és belső felújítások történtek, amelyet a fenntartó végeztetett el.

Óvodáink összkomfortosak, központi fűtésűek, és a város szennyvízhálózatára vannak csatlakoztatva. A világítás korszerűsítése minden intézményünkben megtörtént.

A gyermekcsoportok ellátását szolgáló öltözők, mosdók, WC-k és a kiszolgáló helyiségek korszerűek, biztosított a hideg-meleg kevert csapvíz.

Külön fejlesztő szoba nincs az óvodákban.

Egyéb, a dolgozók részére szükséges kiszolgálóhelyiségekkel nem rendelkezünk minden feladatellátási helyen (öltöző, tusoló, nevelői szoba...).

A szülők fogadására minden óvodában biztosítottunk megfelelő helyiséget.

Csoportszobáink berendezési tárgyai, bútorzatai igazodnak a gyermekek méreteihez, biztosítják számukra egészségük megőrzését, fejlődésüket. A meglévő bútoraink újak, esztétikusak, harmóniát árasztanak, megfelelő játék és munkakörnyezetet biztosítanak gyermeknek, felnőtteknek egyaránt.

Óvodáink udvarainak mérete biztosítja gyermekeink mozgás- és játékgigényének kielégítését.

Mindenhol megtalálható a homokkal, fűvel, betonnal fedett terület, virágoskert, árnyékot adó fák.

Az óvodák udvarai rendezettek, a szabványnak és az előírásoknak megfelelő játékeszközök kerültek kihelyezésre a Városgondnokság által, valamint pályázati projektek megvalósítása során. Az udvari játékeszközöket folyamatosan bővítjük.

Az udvarok tükrözik a környezettudatos szemléletmódot – komposztálók, zöldségkertek, fűszerkertek, madáretetők, madáritatók, lepkeházak, esőgyűjtők találhatóak az óvodákban.

Mobil KRESZ-parkok felállítására is lehetőség van – folyamatosan bővülő közlekedési eszközökkel és hordozható közlekedési táblákkal, jelzőlámpákkal rendelkezünk.

Óvodáinkban sófalak kerültek beépítésre a gyermekek egészségmegőrzése érdekében.

A játékeszközök bővítése, karbantartása a jövőben is szükséges.

Eszközrendszerünk

Az óvodák tárgyi feltételeink meglétét a nevelési–oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 2. sz. mellékleteként kiadott jegyzék tartalmazza az intézmény kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléséről. Intézményünk eszközrendszere folyamatosan javul, korszerűsödik.

A fejlesztéseket egyrészt az intézményi költségvetés, másrészt az európai uniós pályázatok és az alapítványunk számlájára érkező pénzadományok biztosítják.

Igen jelentős az óvodák által szervezett rendezvények és tevékenységek bevételéből vásárolt bútor, eszköz, játék, ehhez a szülők is hozzájárulnak.

A csoportokban meglévő játékszerek változatos tevékenységeket biztosítanak a gyermekeknek, sok készség–és képességfejlesztő eszköz és játék áll a gyermekek rendelkezésére.

A gyermekek által használt tárgyi eszközök, felszerelések számukra hozzáférhető és biztonságos elhelyezését figyelemmel kísérjük.

A gyermekek számára vásárolt játékoknál, eszközöknél fontos kitétel, hogy lehetőleg természetes anyagból készüljenek, ne tartalmazzanak az egészségre és környezetre káros anyagokat, festékeket.

Az infokommunikációs eszköztár intézményünkben folyamatos korszerűsítés és fejlesztés mellett biztosított. Az óvodapedagógusi tervezőmunka hatékonyságát jelentősen növeli az internet hozzáférés biztosítása minden tagintézményünkben. Minden feladatellátási hely rendelkezik lappal és projektorral.

3. GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP

**„Kis gyermekem csak nézzél szerteszét,
éretted van itt minden, ami szép.”**

(Várnai Zseni)

Gyermekképünk

Az Alapprogram az emberi személyiségből indul ki, abból a tényből, hogy az ember mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre.

A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. E tényezők együttes hatásának következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként (életkori szakaszonként) és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak. A személyiség szabad kibontakozásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó. Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

Gyermekképünk egy derűs, kiegyensúlyozott, harmonikusan fejlődő gyermek, aki:

- Testileg–lelkileg egészséges, vidám, játékos.
- Társaival, a felnőttekkel együttműködő, kedves, barátságos, udvarias, alkalmazkodó és ragaszkodó.
- Tud jót és jól játszani.
- Érdeklődő, kíváncsi az őt körülvevő szűkebb és tágabb természeti és társadalmi környezet iránt.
- Érzelmileg gazdag, önállóan gondolkodó, tevékenykedő, kreatív.
- Az óvodáskor végére a különbözőségekkel természetes módon együtt élő, korának megfelelő mértékben befogadó, empatikus, szolidáris játszótárs, csoporttárs.

Óvodaképünk

- Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család.
- Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig.
- A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvodánk kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet tölt be.

- Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit.
- Az óvodában miközben az teljesíti a funkcióit (óvó–védő, szociális, nevelő–személyiségfejlesztő) a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszban a (kisiskoláskorban) való átlépés belső pszichikus feltételei.
- Minden gyermeknek joga van arra, hogy az egyediségéhez optimálisan illeszkedő pedagógiai rendszerben szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illesse meg, a számára legkevésbé korlátozó és legkevésbé szegregált (elkülönített) környezetben nevelkedjen. Ez a gyermek oldaláról szükséglet, a felnőttek számára kötelesség.
- Az óvodai nevelésnek a gyermeki személyiség teljes kibontakozásának elősegítésére, a hátrányok csökkentésére kell irányulnia, az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával; oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben.
- A gyermeki nyitottságra építve segítjük a nemzeti identitástudat és a szülőföldhöz való kötődés kialakulását.
- Olyan pedagógiai környezetet alakítunk ki, ahol a befogadó attitűd természetessé válik, az óvodapedagógus, a nevelő munkát segítő munkatársak, szülők, gyermekek számára egyaránt.
- A befogadó pedagógiánkban biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését, nyelvi nevelését, a multikulturális, interkulturális nevelésen alapuló integráció szemlélete természetes módon jelenik meg.
- Biztosítjuk az óvodáskorú gyermekek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit.
- Olyan pedagógiai tevékenységrendszert és tárgyi környezetet alakítunk ki, ami segíti a gyermekek környezettudatos magatartásának kialakítását.
- A Pedagógiai Programunkban megfogalmazott értékek alapján gyermekközpontú, demokratikus nevelés szerint végezzük munkánkat, melyben megjelenhetnek a különböző – köztük az innovatív – pedagógiai törekvések.
- Pedagógiai Programunkban felvállaljuk az óvodás korú gyermekek sokoldalú harmonikus fejlesztését, alkalmassá tételét az iskolai élet megkezdésére. Csoportjainkban olyan gyermekközpontú, sokszínű és változatos tevékenységeken keresztül nevelés folyik, ahol gyermekeink jól érzik magukat és szívesen jönnek óvodáinkba.
- Csoportjaink esztétikus, derűs, családias légkörében, a játékra alapozva, közös tevékenységeken keresztül fejlesztjük a gyermekek azon képességeit, jártasságait, amelyek alkalmassá teszik őket a kudarcmentes és sikeres iskolakezdésre és tanulásra,

gondoskodunk a gyermekek egyéni képességeihez igazodó műveltségterületek és emberi értékek közvetítéséről.

- A gyermekek életkori és egyéni sajátosságainak, az eltérő szociokulturális és fejlődési ütemének szem előtt tartására nagy hangsúlyt fektetünk és szorosan együttműködünk a családokkal.

Törekszünk

- Az egészséges életmód kialakítására.
- Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelésre.
- Az értelmi és anyanyelvi nevelés megvalósítására.
- A családokkal való nyitott és szoros együttműködésre.
- Az elfogadás, a tisztelet, tolerancia kialakítására.
- Az eltérő szociokulturális környezetből adódó hátrányok csökkentésére.
- Az integrált nevelés keretén belül kiemelt figyelemmel foglalkozunk a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek ellátásával.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését speciális szakképzettségű óvodapedagógusok (gyógypedagógus, szakvizsgázott fejlesztő, beszédfejlesztő, gyógytestnevelő, mentálhigiénés óvodapedagógus), illetve külső szakemberek (logopédus, pszichológus, konduktor, gyógytestnevelő) segítik.
- Kiemelten foglalkozunk a tehetséges gyermekekkel.
- Környezetünk védelme érdekében alakítjuk a gyermekek és családtagjaik környezettudatos szokásait.

4. PEDAGÓGIAI HITVALLÁSUNK, CÉLJAINK, FELADATAINK

4.1. Hitvallásunk

- A gyermeki személyiség elfogadása, tisztelete, szeretete, megbecsülése.
- A gyermekek személyiségfejlődésének segítése, az egyéni képességek kibontakoztatása.
- A gyermek személyiségéhez igazodó pedagógiai intézkedések.
- A gyermek mindenek felett álló érdekének védelme.
- A gyermek személyiségének és jogainak tiszteletben tartása.
- Különbözőség elfogadása, tiszteletben tartása.
- Esélyegyenlőséget, a hátrányt csökkentő pedagógiai attitűd megteremtése.
- Szociálisan hátrányos gyermekek megsegítésének, esélyegyenlőségének elve.

- A gyermekek alapvető testi, lelki szükségleteinek figyelembe vétele.
- Szeretetteljes, érzelmi biztonságot nyújtó derűs óvodai légkör biztosítása.
- A játék öröme, tisztelete és védelme.
- A gyermeki önállóság tiszteletben tartása.
- A családi nevelés, a család szokásainak tiszteletben tartása, az óvoda és a család együttműködése.
- Egyéni és differenciált bánásmód alkalmazása.
- Egységes nevelői hatások érvényesítése.
- A folyamatosság, rendszeresség elvének érvényesítése.
- Helyes magatartási normák megalapozása.
- Stabil szokásrendszer kialakításának elve.
- A környezet megismertetésének, megszerettetésének és védelmének következetes érvényesítése, környezettudatos magatartás kialakításának és érvényesítésének elve.
- Sokoldalú, több érzékszervre ható tapasztaltatás elősegítésének érvényesítése
- A szülők, a partnerek reális igényeinek kielégítése.
- Az óvoda nyitottsága.

Az óvodai nevelés szellemiségét, tevékenységeit áthatja a kompetencia alapú nevelés

- Differenciálás következetes alkalmazása, mivel a kompetenciák fejlődése több éves folyamat, és egyénenként nagy eltérést mutat.
- Tevékenységközpontúság, mivel hatékonyan csakis tevékenységek által fejlődik a kompetencia.
- Módszertani sokszínűség, hiszen a kompetencia részképességeinek fejlesztése más-más módszert kíván.
- A változatos munkaformák motiváló- fejlesztő hatásukon túl más kompetenciák fejlesztését is lehetővé teszik (például az együttműködés fejlesztése: szociális kompetencia).
- Életszerű, élet közeli, a gyerekek számára érdekes ismereteket közvetítő elemekre épül a fejlesztés (projektpedagógia).
- A gondolkodásra nevelés, a problémaközpontúság és a felfedezettő tanulás központi szerepet kap a folyamatok tervezésében.

4.2. Céljaink

- A családi nevelésre alapozva, azt kiegészítve gyermekközpontú óvodai élet megteremtése.
- Az óvodások nyugodt, örömteli, élményekben gazdag, harmonikus fejlődésének elősegítése az érési folyamat figyelembevételével.

- A gyermekek szívesen járjanak óvodába, érezzék ott biztonságban magukat, legyenek aktív résztvevői a társas–kapcsolatoknak, fogadják el a másságot.
- A természeti és társadalmi környezethez fűződő pozitív érzelmi viszony alakítása, a közvetlen környezetében lévő világ megismerése, megszerettetése.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek differenciált fejlesztése, eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.
- A gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődésének, személyiségük teljes kibontakozásának támogatásával az iskolai beilleszkedés segítése.
- Az óvodai nevelés leghatékonyabb eszközének, a játék elsődlegességének a biztosítása.

4.3. Fő feladataink

Gondoskodunk a gyermeki szükséglet kielégítéséről, a tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségterületek közvetítéséről.

Biztosítjuk a hazájukat elhagyni kényszerülő családok (migráns) gyermekeinek óvodai nevelésében az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését. Biztosítjuk a multikulturális (nemzeti sokszínűség), interkulturális (kulturális különbségek) nevelésen alapuló integráció lehetőségét.

Speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása a megfelelő szakemberek bevonásával, a szülővel, óvodapedagógussal együttműködve.

Feladatok

- Az óvodás korú gyermekek számára gyermekközpontú, befogadó, vidám, derűs, szeretetteljes, tevékenységre ösztönző, élményekre épülő, inger gazdag környezet biztosítása.
- Az egyéni képességek figyelembevételével, a gyermeki játékszabadság tiszteletben tartásával környezetükben jól eligazodó, jó kapcsolatteremtő, együttműködő, nyugodt, kiegyensúlyozott, az iskolai életre alkalmassá váló gyermekek nevelése.
- Az eltérő szociokulturális környezetből óvodába kerülő gyermekek (az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével) testi-lelki-mentális szükségleteinek kielégítése.
- A gyermeki személyiség kibontakoztatásának elősegítésére való törekvés.
- Minden gyermek számára biztosítani kell a hátrányom csökkentését.
- A sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek nevelése, egyéni fejlesztése a Pedagógiai Szakszolgálatok javaslatai alapján.
- Az egészséges óvodai környezet megteremtése, amelyben alapvető feladatunk óvodásaink egyéni, változó testi- lelki szükségleteinek kielégítése.

- Olyan szokások, szokásrendszerek, viselkedési formák magalapozása, olyan képességek tudatos fejlesztése, amelyek szükségesek a környezettudatos életvitel kialakításához.
- A gyermekek tapasztalataira, élmény világára építve, olyan változatos tevékenységek biztosítása, amelyek során eljuttatjuk őket egyéni képességeik optimális határához. A fejlesztés színtere a játék, amelyben a gyermek jól érzi magát, és az ismereteket észrevétlenül sajátítja el.

Jövőképünk

Óvodánkban olyan gyermekeket szeretnénk nevelni, akik önállóak, kreatívak, nyitottak, meg tudják oldani a problémákat és tudnak alkalmazkodni a folyamatosan változó világhoz.

5. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

5.1. Hetirendünk

A napirend, hetirend keretet ad a párhuzamosan végezhető differenciált tevékenységek, valamint a gyermekek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő csoportos foglalkozások tervezésére, szervezésére.

Fontos a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása, szem előtt tartva a játék kitéüntetett szerepét.

A hetirend és a napirend az a szervezeti keret, amely a rendszerességgel és az ismétlődésekkel biztosítja a gyermekek számára a nyugodt, kiegyensúlyozott, kiszámítható óvodai környezet megteremtését, a gyermek egészséges fejlődéséhez szükséges mozgásos tevékenységek szabad kibontakozását.

Az óvodai élet szervezésében a gondozásnak is kiemelt szerepe van. Az óvodapedagógus a gondozás folyamatában is nevel, építi kapcsolatait a gyermekekkel, egyúttal segíti önállóságuk fejlődését, együttműködve a gondozást végző munkatársakkal.

A hetirend összeállításánál figyelembe vesszük a feldolgozandó élményeket, tapasztalatokat, ismereteket, a csoport kor szerinti megoszlását, a szervezett tanulásra fordítható időkeretet, mely megfelelő időtartamú párhuzamosan végezhető, differenciált tevékenységek, valamint növekvő időtartamú, 5-35 perces csoportos foglalkozások tervezésével, szervezésével valósul meg.

A tevékenységek és csoportos foglalkozások szervezése a csoport fejlettségétől és összetételétől függően kezdődhet szeptember elsejétől.

Kötött (minimum)	Mozgás Mindennapi mozgás	1 napi 1
Kötetlen vagy kötött (minimum)	Verselés, mesélés Ének, zene, énekes játék, gyermektánc Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka A külső világ tevékeny megismerése Matematikai tartalmú tapasztalatok	1-1 1 1 rajz, 1 egyéb 1 1

A tevékenységek szervezeti keretei

- Önálló és irányított tapasztalatszerzés.
- Tevékenységekben megvalósuló tanulás.
- Csoportos foglalkozás

Érdemes alaposan megfontolni, hogy melyik tevékenységet célszerű kötelező csoportos foglalkozás keretében tartani, melyiket kötetlenül, frontális, makro-, vagy mikro csoportos foglalkoztatási formában. Nagyon fontos az egyéni foglalkoztatás, a részképességek fejlesztése érdekében, a szociálisan hátrányban lévők felzárkóztatása, tehetséggondozás.

A gyermekek számára az eltérő szervezési, szervezeti keretektől függetlenül a kötetlenség a legalkalmasabb tevékenységi keret, foglalkozási forma.

A tevékenységeket egyaránt áthatja a játékosság, az élményt adó oldott légkörben való cselekvés, tevékenykedtetés.

5.2. Napirendünk

A gyermekek egészséges fejlődéséhez szükséges a napi beosztás, a napirend.

A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez, a gyermekek egyéni szükségleteihez, tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre, az érzelmi biztonságot teremtő rendszerességre.

A napirend folyamatos, rugalmas keretével ad lehetőséget az óvodai élet egészében az elmélyült tevékenykedtetésre, megfelelő időt biztosítva arra, hogy a gyermekek minden tevékenységüket

befejezhessék, pontosan elvégezhessek. Kialakításakor életkori sajátosságokat, egyéni jellemzőket, tárgyi feltételeket veszünk figyelembe.

A napirenden belül a legtöbb időt, a gyermekek legfontosabb tevékenysége, a játék kapja!

A szabad levegőn való tartózkodás, a gyermekek gondozásával kapcsolatos teendők (étkezés, tisztálkodás, alvás) beilleszthetők a játéktevékenység egész napos folyamatába.

Tavasztól ősziig a szabad levegőn való tartózkodás természetes része a gyermekek napi életének. A hűvösebb idő beköszöntével is szükséges a szabad levegőn való mindennapi tartózkodás, csupán annak időtartamát csökkentjük.

06:00 - 11.30-ig:

Játékidő:

Benne: érkezés, lehetőség szerint folyamatos étkezés, játék, szervezett tevékenységek, csoportos foglalkozások, mozgás, séta, kirándulás, udvari játék, nevelési– gondozási tevékenységek.

11.30 - 13.30-ig:

Gondozással kapcsolatos teendők:

Benne: tisztálkodás, étkezés, készülődés a lefekvéshez, mindennapi mese.

13.30 - 17.00-ig:

Pihenés, játék:

Benne: (folyamatos) felkelés, étkezés, játék, mozgás, levegőzés, különböző tevékenységek, folyamatos hazabocsátás.

5.3. A csoportszervezésünk elvei

A fenntartó a törvényt figyelembe véve határozza meg a nevelési évre vonatkozóan intézményeinkben a férőhely és az indítható óvodai csoportok számát.

A gyermekcsoportok összetételének kialakítása évről–évre változik, függ a jelentkező gyermekek korától, számától. Óvodáinkban egyre gyakoribb a vegyes életkorú csoport, a többi azonos életkor szerint szerveződik.

Tervező-szervező munkánk célja, hogy a gyermekek fejlődését, önfejlődését tudatosan segítsük, optimális körülményeket biztosítsunk az önálló tevékenykedtetéshez, figyelembe vesszük a gyermekek érdekeit, szükségleteit.

A gyermekek optimális esetben három évig ugyanabba a csoportszobába járnak, velük lehetőség szerint két-két szakképzett pedagógus dolgozik, akik változatos játékot, sokféle tevékenységbe ágyazott élményt, egyéni bánásmódot, érzelmi, értelmi nevelést, differenciált képességfejlesztést biztosítanak a gyermekek számára.

A csoportok szervezésekor az alábbi szempontokat vesszük figyelembe

- Fő szempont a gyermekek érdeke.
- A csoportlétszámok arányos elosztása.
- A megfelelő életkori arány, nemek aránya.
- Testvérkapcsolatok.
- Szülői igény lehetőség szerinti figyelembevétele a csoportszerkezet megválaszthatóságára.
- Sajátos nevelési igényű, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek - amennyiben mód van rá - feladatellátási helyenkénti és csoportonkénti arányos elosztása.

5.4. Dokumentációs rendszerünk

Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, fejlődésük nyomán követését különböző kötelező dokumentumok szolgálják.

Az óvodai nevelés csak a jóváhagyott pedagógiai program alapján valósulhat meg és a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg, az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével.

Alapdokumentumok

- **Az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet**
- **Az intézmény Pedagógiai Programja** tartalmazza: a helyi óvodai nevelés koncepcióját, a nevelési – szervezési feladatokat, tevékenységi tartalmakat.
- **Éves Munkaterv:** az óvoda vezetője által összeállított éves programterv, mely tartalmazza az Egészségvédelmi programot is. A nevelési program feladatainak ütemezésére, az általános, a kiemelt és időszakos feladatok teljesítését szolgáló működési terv.

- **Éves nevelési terv:** a csoportnaplóban az óvodapedagógusok által összeállított pedagógiai terv. Tartalmazza a nevelési feladatokat, a fejlesztési területeket, szervezési feladatokat, heti és napirendet, heti tevékenységi tervet, témakörönként a feldolgozásra kerülő éves anyagot.

5.4.1. Csoportnapló

Az óvodai csoportnapló az óvoda pedagógiai programja alapján a nevelőmunka tervezésének dokumentálására szolgál.

Tartalma

- A csoport óvodapedagógusai
- A Szülői Szervezet választmánya
- A csoport életkor és nem szerinti összetétele
- A gyermekek névsora és jele
- Tanköteles gyermekek nyilvántartása
- Fejlesztésben és tehetséggondozásban részt vevő gyermekek
- Hetirend
- Napirend
- Szervezési feladatok, szervezett programok
- Általános nevelési feladatok: egészséges életmód alakítása, érzelmi, erkölcsi- és értékorientált közösségi nevelés, anyanyelvi- értelmi fejlesztés és nevelés, játék, munka jellegű tevékenységek
- A nevelési feladatok tartalmának értékelése
- Tématerv az óvodai tevékenységekhez
- Hetiterv
- Feljegyzések a csoport életéről
- Szakmai ellenőrzések, látogatások
- Feljegyzések a csoport életéről
- Mellékletek

5.4.2. A gyermek fejlődését nyomon követő dokumentáció

A gyermek fejlődését nyomon követő dokumentáció a gyermek fejlődéséről folyamatosan vezetett olyan dokumentum, a mely tartalmazza a gyermek fejlettségi szintjét, fejlődésének ütemét, a differenciált nevelés irányát.

Tartalma

- A gyermek anamnézise
- Egyéb megjegyzések, feljegyzések
- A gyermek fejlődésének mutatói (érzelmi–szociális, értelmi, beszéd-és mozgásfejlődés)
- Az óvoda pedagógiai programjában meghatározott tevékenységekkel kapcsolatos egyéb megfigyelések
- A gyermek fejlődését segítő megállapítások, intézkedések, elért eredmények
- Szakértői bizottság által vizsgált gyermek esetében a vizsgálat megállapításai, a fejlesztést végző pedagógus fejlődést szolgáló intézkedésre javaslatai, a felülvizsgálat megállapításai
- Feljegyzések a szülő tájékoztatásáról.
- A gyermek fejlődésének jellemzői az óvodáskor végén
- Mellékletek

6. ÓVODAI NEVELÉSÜNK ÁLTALÁNOS FELADATAI

6.1. Az egészséges életmód alakítása

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermekek testi fejlődésének elősegítése ebben az életkorban kiemelt jelentőségű. Az egészséges életvitel igénye segíti a gyermekeket szükségleteik kielégítésében, hozzájárul az egészségük megőrzéséhez, a jó közérzetükhöz. Egészséges és biztonságos környezetben a gyermekeknél életkoruknak megfelelő életritmus, szokás és szabályrendszer alakul ki, amelyben könnyen eligazodnak.

Az óvodában a magas telítettségtartalmú ételek fogyasztása csökkentésének teendőit az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet 1. melléklete tartalmazza.

Külön figyelmet fordítunk az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítettségtartalmú ételek fogyasztásának csökkentésére. A zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzésére, a fogmosás az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak kialakítására.

Célja

- Testi- lelki egészség alapvető feltételeinek biztosítása, a gyermekek komfort érzetének kialakítása.

- Minél nagyobb önállóság, jártasság, igényesség kialakítása.
- A gyermekek testi- lelki szükségleteinek fejlesztése, az egészséges életvitel igényének megalapozása és kialakítása.

Az óvodapedagógus feladatai

- A gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése.
- A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése.
- A gyermeki testi képességek fejlődésének elősegítése, testi- lelki egészség alapvető feltételeinek biztosítása.
- A gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése, szociális egészségének gondozása. Időjárástól függően a szabad levegőn való tartózkodás élettani hatásának kihasználása. Egészségvédelmi szokások, szabályok megismertetése.
- Az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása.
- A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása.
- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása.
- Megfelelő szakember bevonása – a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve – speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása. A lelki egészség megóvása a mentálhigiénés nevelési gyakorlattal.
- A gyermek óvodában eltöltött idejének tudatos élettani szükségleteinek megfelelő tervezése.
- A gyermekek késztetése szükségleteinek, kívánságainak jelzésére, szóbeli kifejezésére.

Tartalma

Egészséges környezet

- Az óvoda helyiségei (csoportszobák, udvarok, kiszolgáló helyiségek) a berendezések, bútorzatok praktikusságukkal, tisztaságukkal biztosítják az egészséges életteret, a gyermekek egészségügyi szükségleteinek kialakítása.
- A gyermekek fejlődéséhez, fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése.

Testi nevelés

- A gyermekek testi szükségleteinek (levegőzés, pihenés, egészséges táplálkozás, mozgás igény) kielégítése.
- A harmonikus összerendezett mozgás, testi képességek fejlődésének elősegítése.

- Időjárástól függően a levegőzés, a szabad levegőn való tartózkodás élettani hatásainak kihasználása.

Egészségvédelem, edzés

- Az egészséges életvitel, a betegségmegelőzés, és az egészségmegőrzés szokásainak kialakítása.
- A gyermek egészségének, testi épségének védelme, edzése, óvása, megőrzése.
- Az egészséges étkezés igényének kielégítése érdekében gyümölcs és zöldségnapok tartása.
- Fontos a környezet tisztán tartása, fertőtlenítése, szellőztetése.

Gondozás

- Az óvodapedagógus a gondozás folyamatában is nevel, építi kapcsolatait a gyermekekkel, egyúttal segíti önállóságuk fejlődését együttműködve a gondozást végző többi munkatárssal.
- A befogadás ideje alatt az együtt végzett teendők révén a gyermekek megismerik, megtanulják a szokásokat, szabályokat.

Táplálkozás

- A gyermekek napi háromszori étkezéssel, tápanyagszükségletük nagy részét az óvodában kapják, különös figyelemmel a magas cukor tartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlen zsírtartalmú ételek fogyasztásának csökkentésére.
- Ösztönözzük a zöldségek és gyümölcsök, illetve a tejtermékek fogyasztását.
- Megismertetjük és elsajátíttatjuk a kulturált étkezés szokásait, szabályait, a helyes viselkedést, az evőeszközök rendeltetésszerű használatát.
- Igényessé tesszük őket a terítés, környezet tisztasága, rendje iránt.
- A korán érkező gyermekek számára lehetőséget biztosítunk az otthonról hozott egészséges reggeli elfogyasztására.
- Egész nap biztosítjuk a folyadékot, amit minden gyermek az egyéni szükségleteinek megfelelő mennyiségben fogyaszthat.

Öltözködés

- A gyermek ruházata, öltözködése az időjárásnak megfelelően legyen réteges praktikus, célszerű.
- Fontos ruházatuk tisztasága, legyen igényük-külsőjük rendezettségére.

Tisztálkodás

- A gyermek önhigiénés szokásokra való rávezetése, mosakodás, fésülködés, fogmosás, zsebkendő-és WC. Használat terén.
- Tisztasági igényük, szokásrendszerük kialakítása.

Fejlődés jellemzője óvodáskor végére

Táplálkozás

- Étkezés közben kulturáltan viselkednek, igénylik az asztal esztétikus rendjét, helyesen használják az evőeszközöket, igénylik a rendet, tisztaságot.
- Önállóan étkeznek.
- Ismerik az egészséges, vitamindús ételeket.

Öltözködés

- Önállóan a megfelelő sorrendben öltöznek- vetkőznek.
- Ruhájukat, ágyneműjüket hajtogatva helyére teszik, rendben tartják.
- Ruhaneműjükkel gondosan bánnak, cipőjüket megkötik.
- Érzékelik az időjárás változását, és aszerint öltöznek- vetkőznek.
- Figyelnek ruházatuk rendezettségére.

Tisztálkodás

- Önállóan mosakodnak, törölköznek, figyelmeztetés nélkül kezet mosnak, amikor csak szükséges. Körömkefével tisztítják a körmüket, ruhájuk ujját fel-és letűrik, kikapcsolják, begombolják.
- Önállóan használják a WC- t, betartják a sorrendiséget, vigyáznak a mosdó rendjére, a tisztálkodási eszközöket a helyére teszik.
- Önállóan fogat mosnak, a fogápolási szereket rendben tartják.
- Takarékosan bánnak a vízzel.
- Szükség esetén zsebkenőt használnak, helyesen fújják az orrukat.
- Szükség esetén használják a fésűt.

6.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Az óvodáskorú gyermek egyik jellemző sajátossága a magatartásának érzelmi vezéreltsége. Elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül.

Célja

- Érzelmi biztonságot nyújtó, otthonos derűs, szeretetteljes légkörben a családi nevelés kiegészítése, a közösségi nevelés, az erkölcsi normák kialakításának elősegítése.
- Olyan tevékenységrendszer biztosítása, amelyben a gyermekek megtanulnak másokkal érintkezni, vagyis koruknak megfelelő, kooperációs és kommunikációs képességekkel rendelkeznek.

Az óvodapedagógus feladatai

- Az óvodapedagógus építsen a családi szocializációra.
- Figyeljen arra, hogy a gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások ériék.
- Az óvoda alkalmazottai és a gyermekek, valamint az óvodai alkalmazottak közötti kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze.
- Az óvodapedagógus egyszerre segítse a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, én tudatának alakulását, és engedjen teret önkifejező törekvéseinek.
- Az óvodapedagógus nevelje a gyermeket annak elfogadására, megértésére, hogy az emberek különböznek egymástól. A különbségek tiszteletére, elfogadására, sajátosságainak megismerésére, kezelése egymáshoz való alkalmazkodással, egyénhez igazított fejlesztéssel.
- A szocializáció szempontjából meghatározó a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása, a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (mint például: az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség, az alkalmazkodás) és akaratának (ezen belül: önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának), szokás- és normarendszerének megalapozása.
- Szülőkkel aktív kapcsolat- együttműködés, folyamatos beszélgetés a gyermekről, különös hangsúllyal a befogadás ideje alatt.
- Rendszeres személyes tájékoztatás a fogadóórák alkalmával.
- Lehetőség szerint figyelemmel kísérjük a család helytelen életvezetési mintájából adódó magatartási, viselkedési formákat.
- Az óvodapedagógus a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet és a szülőföldhöz és a családhoz való kötődés alapja. Hozzásegíti a gyermeket, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére, az emberi munka, alkotások tiszteletére, hagyományok ápolására. Figyelmet fordít a környezettudatos magatartás megalapozására.
- A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus, az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modell értékű szerepet tölt be.
- Törekedni kell az udvarias viselkedés elsajátítására, a közösség által megkívánt magatartásformák elfogadására, az agresszivitás leküzdésére.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében különösen jelentős az óvodapedagógus együttműködő szerepe az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.
- Pozitív érzelmi viszonyulás kialakítása a gyermekekben az iskolához (például: nyitottság, érdeklődés).

Tartalma

- A befogadás időszaka meghatározó jelentőségű a gyermekeknek az óvodához való viszonyukban.
- Családlátogatás, ismerkedési és bemutatkozó nap alkalmával elkezdődik a gyermekek megismerése, megfigyelése.
- A fokozatos befogadás biztosíthatja a gyermekek óvodába, közösségbe való gondtalan beilleszkedését.
- A gyermek számára a közösségi igény és szükséglet, amiben a személyisége és értékei kibontakoznak.
- A társadalmi gyakorlat a közösségi kapcsolatok keretein belül zajlik, ezért fontos a közös szokások kialakítása. A települési és óvodai hagyományok tiszteletben tartása, a közös élmények erősítése, a nemzeti identitástudat megalapozása.
- A társas és közösségi tevékenységek a nevelési munka egészét átszövik.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- Életkoruknak megfelelően szociálisan érettek, érdeklődőek, a tevékenységekben részt vesznek, elfogadják a társas magatartásformákat, együttműködőek.
- A társas együttlétből adódó szokások rögzülnek, készség szintre jutnak.
- Tisztelik a természeti és társadalmi környezetüket, udvariasan viselkednek.
- Egy-egy társuk iránt rokonszenvet, barátságot mutatnak.
- Örülnek egymás, a csoport és önmaguk sikereinek.
- A gyermekek szemléletében az „én tudat” mellett megjelenik a „mi tudat”.

6.3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

6.3.1. Anyanyelvi nevelés, beszédfejlesztés feladatai

Az anyanyelv legfontosabb eszköze az emberek közötti kommunikációnak, szociális kapcsolatnak.

Valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása – beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel – az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van.

Célja

- Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés a kommunikáció különböző formáinak differenciált fejlesztése a nevelőközösség egészében.

- A beszéd váljon a gyermekek környezetével való érintkezésének, önkifejezésének, gondolkodásának legfőbb eszközévé. A beszéd által erősödjön a gyermekek biztonságérzete, váljanak tájékozottabbá, gazdagodjanak ismereteik.
- Az érthető és kifejező beszéd készségének kialakítása, a gyerekek szókincsének bővítése, a magyar nyelv sajátos formáinak elsajátítása, a mondanivaló helyes megfogalmazásának elősegítése, a kommunikációs képesség fejlesztése.

Az óvodapedagógus feladatai

- Beszélő környezet, szabálykövetítés, a természetes beszéd és kommunikációs kedv fenntartásának, ösztönzésének és a gyermeki kérdések támogatásának kiemelése.
- A gyermekek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartása, ösztönzése a beszélő környezet, helyes mintaadás és szabálykövetítés megteremtésével.
- A beszédészlelés, beszédértés, szóbeli emlékezet fejlesztése.
- Szókincs (relációs és általános) gyarapítása, szófaji gazdagság megalapozása.
- Folyamatos, összefüggő, tiszta beszéd, nyelvi kifejezőkészség kialakítása.
- Nyelvi készség (társalgási, vagy kontextusos és elbeszélő, vagy összefüggő beszéd) fejlesztése.
- Beszédszervek, beszédtechnika fejlesztése, a helyes kiejtés gyakorlása.
- Kommunikációs (verbális, nem verbális) jelzések felismerésének, használatának gyakorlása, egyéni bánásmód, differenciált fejlesztés alkalmazásával.
- Együttműködés a logopédussal és a családdal a megelőzés és a korrekció területén.
- A szociokulturális háttér figyelembevételére épülő differenciált készség, képességfejlesztés megvalósítása.
- A nemzeti és a bevándorló (migráns) gyermekek differenciált támogatása a magyar nyelv elsajátításában.
- Az óvodapedagógus biztosítsa a gyerekek számára, hogy a beszélgetés örömforrás legyen, neveljen arra, hogy bátran mondják el véleményüket.
- Az óvodapedagógus, pedagógiai asszisztens és dajka beszéde példa értékű, ezért fontos, hogy az világos, érthető, egyszerűen tagolt és tiszta legyen.
- Megfelelő ritmusban, hanglejtéssel, hangsúllyal, hangmagasságban, hangerővel kell beszélnie a gyerekekkel foglalkozó felnőtteknek.
- Beszélgetésre alkalmas nyugodt, kiegyensúlyozott légkör megteremtése.
- A gyermekek nevelése arra, hogy bátran nyilatkozzanak meg, bátran mondják el élményeiket, véleményüket.
- Együttműködés a családdal és a szakemberekkel.

Tartalma

Gyakorlatsorok

- Motoros fejlesztő gyakorlatok.
- Oldó, lazító gyakorlatok.

- Auditív fejlesztő gyakorlatok.
- A koordinációt, folyamatosságot, az aktív előbeszédet elősegítő gyakorlatok.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- Megfelelően működő beszédészlelés és beszédmegértés.
- Tiszta hangképzés, hangkapcsolás.
- Helyes beszéddallam, beszédritmus.
- Megfelelő mondatszerkesztés.
- Érzelmeket kifejező hanglejtés.
- Életkornak megfelelő szókincs.
- Gondolataik, érzelmeik, cselekvéseik folyamatos beszéddel való kifejezése.
- A csoportos beszélgetésben kialakult beszédfigyelem.

6.3.2. Értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az óvodai nevelés a gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára – mint életkori sajátosságra – valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosít a gyermeknek változatos tevékenységeket, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.

Célja

- Kultúra, hagyományok átadása az óvodai nevelés módszereinek segítségével.
- A gyermek megismerési vágyára, kíváncsiságára épített spontán és irányított tapasztalatszerzés, tevékenykedtetés.
- Megfelelő élmények, tevékenységek biztosításával annak elősegítése, hogy a gyermekek egyenletesen fejlődjenek, képesek legyenek megfelelő kommunikációra és a szellemi tevékenységek iránt érdeklődőek legyenek.
- A gyermekek tapasztalatainak, ismereteinek rendezése tudatos, célirányos, tervszerű bővítése a különböző tevékenységeken keresztül – a nevelési módszerek segítségével.

Az óvodapedagógus feladatai

- A gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, valamint az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és az alkotóképesség fejlesztése.
- Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.

- Építünk a gyermekek érdeklődésre, kíváncsiságra, megismerési vágyára, tevékenység vágyára, meglévő tapasztalataira, élményeire, ismereteire, figyelembe vesszük az életkori sajátosságokat, ehhez igazodva biztosítjuk az érték közvetítést.
- A társadalmi, természeti környezet, hagyományaink megismertetése a gyermekekkel, a szoros érzelmi kapcsolat kialakítása.
- A megismerésre vonatkozó képességek fejlesztése, a valósághű észlelés, a figyelemösszpontosításra való képesség, a gazdag képzeleti működés, a reproductív emlékezet, a problémamegoldó és kreatív gondolkodás, az alakuló fogalmi gondolkodás kialakítása.
- A tanulási nehézségekkel küzdő gyerekek fejlesztéséhez speciális ismeretekkel rendelkező óvodapedagógus, illetve külsős szakember segítségének igénybevétele.
- A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, ingerszegény környezetből érkezett gyerekek felzárkóztatása differenciált foglalkozások keretében.
- Figyelmet fordítunk a kiemelkedő képességek erősítésére, tovább fejlesztésére, a tehetségek kibontakoztatására.
- Az ismeretszerzés folyamatában arra törekszünk, hogy olyan légkört alakítsunk ki, amelyben szorongások nélkül, felszabadultan, érdeklődve tevékenykedhessenek a gyermekek.

Tartalma

- A gondolkodás fejlesztésével a szemléletes cselekvő gondolkodástól a szemléletes képszerű gondolkodáson át a fogalmi nyelvi gondolkodási szintre juttatjuk el a gyermekeket.
- Az óvodai nevelés a gyermekek önkéntelen figyelmére támaszkodik. A szándékos figyelem kialakítására, kitartó figyelemre nevelünk. A figyelem fejlesztésével növelni tudjuk a figyelem időtartamát, átvitelét egyik tárgyról a másikra.
- A gyermekek képzeletét ismeretek bővítésével, a valóság megmutatásával, az ábrázolás, a mese, a játék, a bábozás segítségével fejlesztjük.
- A tudatosan szervezett érzékszerv- fejlesztés érdekében (látás, hallás, tapintás, szaglás) kihasználjuk a természet adta lehetőségeket, ennek érdekében, amit lehet megtapasztaltatunk a gyermekkel (állatok, növények, természeti jelenségek).
- A hátrányokkal rendelkező gyermekek differenciált fejlesztésre való tudatos felkészülés, a hiányok pótlására, a fejlődés akadályainak elhárítására vagy a tehetség fejlesztésére, a pozitívumok megerősítésére irányuló speciális feladatok megtervezése és az eredmények rendszeres értékelése olyan feladatok, melyeket óvodánk beépít nevelési gyakorlatába.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Az óvodáskor végére a gyermekek eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget.

- Megjelenik náluk a szándékos figyelem, növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele.
- Kialakulóban van az átvitt gondolkodás.
- Megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama.
- Érthetően, folyamatosan beszélnek, gondolataikat életkoruknak megfelelő tempóban és hangsúllyal tudják kifejezni.
- Különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkotnak.
- Elbeszélésük folyamatos, de gyakran még nem követik a történések logikai, időbeli sorrendjét.
- Helyesen használják a névmásokat, a névutókat, a jövő idejű igeidőt és az igemódokat
- Végig tudják hallgatni és megértik mások beszédét, kialakult beszédfigyelmük.
- Elemi ismeretekkel rendelkeznek önmagukról és környezetükről.
- Képesek együttműködésre és kapcsolatteremtésre felnőttekkel és társaikkal.
- Feladattudatuk kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb elvégzésében nyilvánul meg, ezt kitartásuk, munkatempójuk, önállóságuk, önfegyelmük alakulása, fejlődése biztosítja.
- Egyre több szabályhoz tudnak alkalmazkodni, szükségleteik kielégítését késleltetni tudják.

7. ÓVODAI NEVELÉSÜNK SAJÁTOS FELADATAI

Törvényi háttér

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkt.) 4.§ (13) bekezdése szerint **kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:**

- különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
 - a sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
 - a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
 - a kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,
- a gyermek védelméről a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló,
- tartós gyógykezelés alatt álló gyermek, tanuló.
- ***Az Nkt. 4. §-a 18. pontban megfogalmazottak szerint:***
 „**a tartós gyógykezelés alatt álló gyermek, tanuló:** az a gyermek, tanuló, akinek egészségügyi ellátása az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 89. §-a szerinti általános járóbeteg-szakellátásban vagy az Eütv. 91. §-a szerinti általános fekvőbeteg-szakellátásban részt vevő szakorvos véleménye alapján az adott nevelési évben, tanévben a harminchat nevelési napot, tanítási napot várhatóan meghaladja, és emiatt az óvodai nevelésben a 8. § (2) bekezdése szerinti formában nem tud részt venni, illetve tankötelezettségét iskolába járással nem tudja teljesíteni,”

- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2021. (VIII.31.) EMMI rendelet 190.§ alapján a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatott pedagógus munkáltatója az egészségügyi intézmény vagy rehabilitációs intézmény írásbeli kérelmére az Nkt. 65.§ (5b) bekezdése alapján célfeladatot állapíthat meg a pedagógus részére. A pedagógus a megfelelő szakképzettséggel rendelkezik és vállalja, hogy a célfeladatot a rendeletben foglaltak szerint az egészségügyi vagy rehabilitációs intézmény vezetése alatt az egészségügyi, vagy rehabilitációs intézmény alkalmazottaira vonatkozó szabályok betartásával végzi. A célfeladat megállapításakor előnybe kell részesíteni azt a pedagógust, aki a célfeladat ellátásával megegyező feladat-ellátási helyen végzi feladatait. A célfeladatot vissza kell vonni, ha azt az egészségügyi vagy rehabilitációs intézmény írásban kezdeményezi. A célfeladat eredményes végrehajtásáért- a pedagógus illetményén felül a célfeladat teljesítésének igazolásakor céljuttatás jár.
- Intézményünkben a tartós gyógykezelés alatt álló az óvodai nevelésben való részvételi kötelezettsége alól felmentett gyermek szülője számára biztosítjuk a tanácsadást, a konzultáció lehetőségét, továbbá terápiás vagy más kezelés szükségessége esetén tovább irányítjuk a pedagógiai szakszolgálathoz vagy más szakellátást biztosító intézményhez.

Alapelvek

- A nevelési és fejlesztési feladatok minden gyermek számára egyaránt szükségesek.
- Az óvodai nevelés során a sajátos nevelési igényű gyermekeknél is a nevelés általános célkitűzéseinek megvalósítását tartjuk szem előtt.
- Igazodnak a gyermek személyiségéhez.
- A fejlesztés folyamán a sajátos nevelési igényű gyermek mindig csak annyi segítséget kapjon, ami a további önálló cselekvéshez szükséges.
- Szükséges a sajátos nevelési igény szerinti környezet megteremtése, a tárgyi feltételek és segédeszközök megléte.
- Speciálisan képzett szakember közreműködését igényli a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése.
- Óvodánkban támogatjuk a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelését, a közösségbe való beilleszkedését.

Irányelv az integrált nevelésben

- Pedagógiai programunk kiegészítésekor és a speciális tevékenységek megvalósításakor figyelembe vesszük a sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztésének elvárásait.
- Kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy a sajátos nevelési igényű gyermek minden segítséget megkapjon a képességeinek megfelelő növekedéséhez.
- A főigazgató támogatja, hogy az óvodapedagógusok az integrációt segítő szakmai rendezvényeken, továbbképzéseken vegyenek részt.

Az integrációs nevelés a gyermekek számára lehetőséget ad az egymással való kommunikációra, egymás megismerésére és elfogadására. Az a kisgyermek, aki már az óvodában megéli, hogy egyik társa hallókészüléket, másik szemüveget visel, nehezebben jár, nehezen formálja a hangokat, természetesen fog viszonyulni később, felnőttként is a különbözőséghez.

A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztését gyógypedagógus szakember végzi.

7.1. Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelése

Célja

- A sérült, illetve lassabban fejlődő funkciók lehető legkorábbi és leghatékonyabb, folyamatosan biztosított speciális fejlesztése mellett a gyermekek életminőségének javítása, beilleszkedésük segítése.
- Az SNI és BTMN gyermekek pozitív irányú fejlődése érdekében olyan támogató közösség létrehozása, ahol a szülők, az óvodapedagógusok és a fejlesztést megsegítő szakemberek összehangoltan együttműködnek.

Tartalma

- Az óvodai nevelés, fejlesztés során a szakemberek/szakvélemények javaslatai alapján a gyermek egyéni képességeihez igazodóan, cselekvésbe ágyazott sokoldalú tapasztalat és ismeretszerzést biztosító módon segítjük a személyiség fejlődését, valamint a társas kapcsolatok alakítását játékos módszerekkel.
- Kiemelt feladat: értelmi fejlesztés, érzelmi- akarati élet fejlesztése, aktív nyelvhasználat és kommunikáció kialakítása, mozgás és vizuomotoros koordinációs készség, észlelési funkciók fejlesztése.

7.1.1. Különleges bánásmódot igénylő gyermekek nevelése

Sajátos nevelési igényű gyerekek nevelése

Sajátos nevelési igényű gyermekek: azok a különleges bánásmódot igénylő gyermekek, akik a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján:

- mozgásszervi,
- érzékszervi,
- értelmi,
- beszéd fogyatékosok,
- több fogyatékoság előfordulása esetén halmozottan fogyatékosok,
- autizmus spektrum zavarral,

- egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem,- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdenek.

Az óvodai nevelés folyamán a sajátos nevelési igény a szokásostól eltérő nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve a szakértői vélemény alapján kiegészítő fejlesztő, korrekciós, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárásokat tesz szükségessé.

Az óvodapedagógus főbb általános feladatai

- Alaposan megismeri a gyermek szakértői véleményét.
- Törekedni kell a fogyatékból eredő hátrányok miatti kirekesztettség elkerülésére, a gyermekek önbizalmának megerősítésére.
- Megismeri a szükséges speciális módszereket és speciális eszközöket.
- Az óvodai dolgozóknak meg kell teremteniük a gyermekek számára a balesetveszély elkerülésének biztosítását.
- A tárgyi környezet kialakításánál szükséges figyelembe venni a sérülésspecifikus sajátosságokat.
- Fel kell készíteni a csoportba járó gyermekeket és a szülőket a sajátos nevelési igényű gyermekek befogadására, elfogadására.
- Az óvodapedagógus felveszi a kapcsolatot és együttműködik a sajátos nevelési igényű gyermekek szüleivel és a módszertani intézmény segítő szakembereivel.
- A befogadó csoport gyermekeit megismerteti a fogyatékból eredő jegeivel és a segítségnyújtás lehetőségeivel.
- Szükséges biztosítani az egyéni haladási ütemet.
- Kiemelten odafigyel a tolerancia alkalmazására.
- Folyamatosan lehetőséget biztosít a sérülésspecifikus játéktevékenységeknek.

Óvodapedagógus ajánlott feladatai

- ***Mozgáskorlátozott gyermekek***
 - Az ép gyermekeket az életkori sajátosságaikat figyelembe véve kell megismertetni a mozgáskorlátozott gyermek esetleges látható külső jegeiről (pl.: végtaghiány).
 - Információt ad az ép gyermekeknek arról, hogy miben és hogyan szükséges segíteni mozgáskorlátozott társukat.
 - Lényeges, hogy a sérülésspecifikus gyermeket akadálymentes környezet, berendezés és felszerelés vegye körül.

- A mozgáskorlátozottság miatt a korai agykárosodás zavart okozhat a kommunikációban, ezért figyelni kell arra, hogy ne értse félre a gyermek metakommunikatív jelzéseit.
 - A mozgáskorlátozott gyermek reális, de ösztönző értékelésére törekedjen.
- **Látássérült gyermekek:**
 - Célszerű speciális- vizuális támpontok, tapintható jelzések alkalmazása a látássérült gyermekek környezetében.
 - Gyermekek által elérhető magasságban stabil állapotú, sérülésmentes bútorok elhelyezése.
 - Javasolt a visszhangos, zajos környezet csökkentése.
 - Tájékozódás segítése a megfelelő kommunikációval.
 - Fokozott odafigyeléssel a testi kontaktus és az érzelmi biztonság kiépítése.
- **Hallássérült gyermekek:**
 - Audiológiai gondozásra építve a nyelvi kommunikáció megalapozása, megindítása, fejlesztése, a hallás és a hangos beszéd aktív használatának fejlesztése.
 - Ismertesse meg az ép hallású gyermekeket a hallókészülékkel és annak céljával.
 - Fontos szerepet kapjon a testbeszéd, a nem verbális jelek alkalmazása.
 - Az ép hallású gyermekekkel meg kell ismertetni azt, hogy hogyan tudnak kommunikálni a nyelvi nehézségekkel küzdő társaikkal.
 - A szóbeli közléseket mindig a hallássérült gyermekek felé fordulva közvetítsük.
 - A beszéd közvetítése megfelelően artikulálva történjen, kerülve a túlzott hangerő használatát.
- **Értelmileg akadályozott gyermek**
 - Vegye figyelembe, hogy az értelmileg akadályozott gyermek figyelme könnyen elterelődik, nem tudja pontosan végrehajtani a mozdulatokat, vagy kihagy a folyamatból.
 - Alkalmazza a fokozott segítségadást az önállósodás kialakításának minden tevékenységi folyamatában.
 - Kiemelten fontos az önálló tevékenység megdicsérése, amellyel ösztönzi a gyermeket az egyéni feladatvégzésre.
 - Nyújtson, olyan magatartásmintákat az értelmileg akadályozott gyermek felé, amelyek segítik a helyes és helytelen dolgok megtanulásában.
 - Az óvodapedagógusnak úgy tekintsen ezekre a gyermekekre, mint a közösség egyenrangú tagjára.

- ***Beszéd fogyatékos gyermekek***

- Törekedni kell a harmonikus, kiegyensúlyozott, beszélgetésre motiváló, gazdag nyelvi környezet kialakítására.
- A gyermekekkel lassabban, valamint érthető, egyszerű rövid, világos mondatokban beszéljünk.
- A kommunikáció során alkalmazzunk verbális eszközöket, vizuális megerősítést.
- Győződjünk meg mindig arról, hogy a gyermek megértette az adott közléseket, és ha szükséges ismétlje meg a már elmondottakat.
- Amennyiben a beszéd fogyatékos gyermeknek nem motoros beszédzavara van, beszéltesse minél többet.

- ***Autizmus spektrum zavarral élő gyermek***

- Az óvodapedagógus tájékozódjon az autizmus spektrum zavar sajátosságairól, ismerje meg azokat az erősségeket és nehézségeket, amikre számítani lehet az óvodai nevelés során.
- Figyelje meg a gyermek utánzási képességét, beszédértésének szintjét, a felnőttekkel és gyermekekkel való együttműködési szintjét, a figyelem minőségét, a frontális irányítás elfogadásának mértékét.
- Az óvodapedagógusnak a mindennapi óvodai nevelés során alkalmaznia kell a speciális feladatokat és módszereket.
- Teremtsen lehetőséget a protetikus (sérülésből adódó szükségletekhez adaptált támogató, segítő) környezet kialakítására. Ezzel megnöveli a gyermek biztonságérzetét, továbbá biztosítja a zökkenőmentes, önálló tevékenységváltást, valamint hozzájárul a változatos tevékenykedés kialakításához, amivel megelőzhetőek a viselkedésproblémák.
- A protetikus tér szolgálja azt is, hogy a gyermek a tér- és időbeli szervezéséhez átlátható és érthető információt nyújtson arról, hogy mit kell vagy lehet csinálni.
- Célszerű ingerszegény tér, „pihenőkuckó” kialakítása, és a zavaró elemek eltávolítása.
- A fotók, képek, sematikus ábrák, folyamatábrák által nyújtott információk alkalmazásával az óvodapedagógus segítséget nyújthat az autizmus spektrum zavarral élő gyermekek számára.
- Törekedjen az egyéni instrukciók megfogalmazására, rövid, lényegretörő mondatokkal.
- Az elvárásokat, szabályokat, a tevékenységeket, és a feladatvégzésre szánt idő előrehaladását látható módon törekedjen vizuális eszközök segítségével (pl.: képkártyák) jelezni.

- **Magatartászavarral rendelkező gyermekek**

- Az egyik legfontosabb feladat, olyan szociális szint elérésének kialakítása a gyermeknél, amivel képessé válik társas kapcsolatok létrehozására, gyermekcsoportokba való beilleszkedésre.
- Az óvodapedagógus feladata elérni azt, hogy elkerüljék az ép társak, az önfeláldozó magtartás kialakulását, mivel ez mindkét fél számára személyiségkárosító hatással bírhat.
- Fontos a „mi – tudat kiépítése, és a helyes viselkedésformákat elősegítő mintaadás.
- Biztosítani kell a *hiperkinetikus* kisgyermek számára elegendő mozgásteret.
- Figyelemzavar esetén döntő a rövid utasítások adása.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek nevelése

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek: azok a különleges bánásmódot igénylő gyermekek, akik a szakértői bizottság véleménye alapján az életkorukhoz viszonyítottan jelentősen alul teljesítenek, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzdenek, közösségbe való beilleszkedésük, továbbá személyiségfejlődésük nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősülnek sajátos nevelési igényűnek.

Fejlesztésüket szakvizsgázott fejlesztőpedagógusok, nyelv-és beszédfejlesztő pedagógus végzik.

Az óvodapedagógus feladatai

- Sajátos nevelési igényű gyermekek és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek integrált neveléséhez, az integráció sikerességéhez bizonyos fokú szegregációt biztosítása. A szegregáció a sérült gyermekek egyéni fejlesztését, megsegítését szolgálja a megfelelő szakemberek segítségével.
- A szakértői bizottság felméréseinek és a szakvéleményének eredményeire alapozva, egyénre szabott fejlesztési terv kidolgozása, a fejlődési naplóban történő rögzítése.
- Olyan személyes példaadás biztosítása, melynek hatására a gyermekek toleranciát tanulnak, elfogadják társuk többiekől eltérő tulajdonságát.
- A fejlesztés során arra törekszünk, hogy olyan készségek és képességek (teljesítmény igénye, nagyobb kitartás, jó beszédkészség, problémaérzékenység stb.) alakuljanak ki, amelyek képessé teszik őket az iskolai élet megkezdésére.
- *Mikro csoportos fejlesztés:* a fejlesztő szakember 2–3 hasonló problémákkal küzdő gyermekekkel foglalkozik. Ebben a tevékenységformában már a gyerekek képesek együtt dolgozni, figyelmesek egymás iránt, örülnek egymás sikereinek.

- *Fejlesztés az óvodai csoportban:* a fejlesztést végző óvodapedagógus a fejlesztőpedagógussal, gyógypedagógussal, pszichológussal, gyógytestnevelővel együttműködve, azok útmutatásai alapján, fejlődést elősegítő játékos módszerek alkalmazásával végzi munkáját.
- *Fejlesztés otthon:* fejlesztés fontos részét képezi a szülőkkel való együttműködés. Fel kell tárnunk a szülők előtt a gyerekek állapotát, minden kérdésükre őszintén válaszolunk. Éreztetjük a szülőkkel, hogy a gyermekek optimális fejlődése érdekében nekik is van tennivalójuk, segítséget nyújtunk az otthoni fejlesztéshez.

Tartalma

- *Mozgásfejlesztés*
 - Nagymozgások: kúszás, csúszás, mászás járás, futás, ugrás, dobás.
 - Egyensúlyozó gyakorlatok: állás, járás, forgás, fordulatok, testhelyzet változtatások.
 - Finommotorika: kézízmom lazító gyakorlatok, írásmozgás koordináció, téri tájékozódás térben és feladatlapon.
- *Testséma fejlesztés*
 - Testrészek ismerete: felismerés tükörgyakorlatokkal, testrészek–tevékenységek, testrészeire koncentráció nyitott és csukott szemmel.
 - A test személyi zónájának alakítása: lateralitás (oldalosság), jobb–bal – keresztmozgások elülső és hátulsó testzóna.
 - Testfogalom: testrészek megérintése, megnevezése, funkciójuk.
- *Téri tájékozódás*
 - Testséma fejlesztéssel összefüggő térészlelés.
 - Helyviszonyokat kifejező fogalmak.
 - Írásmozgás koordináció.
- *Időorientáció*
 - Évszakok, hónapok, napok, napszakok megismerése, gyakorlása feladatlapon, képeken.
 - Eseménysor összeállítása.
 - Az eltelt idő érzékeltetése.
- *Megismerő funkciók*
 - *Érzékelés, észlelés (percepció) fejlesztése*
 - Vizuális (látási) észlelés: azonosság – különbözőség, alakállandóság, alak–háttér, Gestalt–látás, (rész–egész felismerése), szem–kéz koordináció.
 - Auditív (hallási) észlelés: zörejek egymástól megkülönböztetése, hangutánzások, beszédhangokkal végzett gyakorlatok.
 - *Taktilis (tapintásos) észlelés:* különféle formák, tárgyak, anyagok felismerése tapintás alapján.

- *Kinesztetikus észlelés:* (látás kizárásával végzett mozgások): becsukott szemmel végzett mozgások, hátra rajzolt formák felismerése.
- *Gondolkodás:* analízis, szintézis, csoportosítás, osztályozás, rendszerzés, általánosítás, összehasonlítás, lényegkiemelés, ok–okozati összefüggések.
- *Emlékezet:* vizuális emlékezet, komplex emlékezet, rövid–és hosszú távú emlékezet
- *Figyelem:* vizuális, auditív, diszkrimináció
- *Képzelet*
- *Kommunikáció*
 - beszédképesség, nonverbális kommunikáció (érzelmek kifejezése)
 - szókincsbővítés
 - nyelvi kifejezőképesség, mondatalkotás

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- A gyermek a tanulási, magatartási, beilleszkedési nehézség, fogyatékoság típusának és mértékének figyelembevételével önmagához képest fejlődjön.
- A sérülés arányában legyen alkalmazkodó képes, kapcsolatteremtő.
- Törekedjen önállóságra, együttműködésre.
- Legyen képes önmagát elfogadó beilleszkedésre.
- Személyisége oly mértékben fejlődjön, hogy képes legyen az iskolai élet megkezdésére.

Kiemelten tehetséges gyermekek nevelése

Kiemelten tehetséges gyermek az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki átlag feletti általános, vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelhető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Tehetségen azt a velünk született adottságokra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakoztatott képességeket értjük, amellyel a gyermeki tevékenység egy bizonyos vagy több területen az átlagosat messze túlhaladó teljesítményt tudnak létrehozni. Vannak gyermekek, akiknél már fiatal korban feltűnik, hogy adottságaik valamilyen területen az átlagosnál lényegesen jobbak.

Az óvodáskorú gyermekek vonatkozásában tehetségigérettről, tehetséggyanúról, tehetségcsíráról, tehetségre utaló jelekről beszélünk.

Intézményünkben a tehetséges gyermekek nevelése Tehetséggondozó Program alapján, gazdagító program keretében történik.

Célja

A gyermekekben rejlő kiemelkedő képességek felfedezése, gondozása, a tehetségigéreték fejlesztése, és bevonása tehetséggondozó programunkba.

Feladatai

- A kiemelkedő képességű gyermekek felismerése, azonosítása
- Családdal való szoros együttműködés
- Kudarctűrő képesség, kitartás fejlesztése
- Sikerélmény biztosítása
- Önálló véleményalkotás fejlesztése
- A tehetséges gyermeke erős oldalának fejlesztése
- A gyermekek tehetségével összefüggő gyenge területek kiegyenlítése
- Elfogadó, komplex személyiségfejlődést segítő légkör kialakítása
- A pihenés és a relaxáció biztosítása
- Olyan területek támogatása, amelyek közvetlenül befolyásolják a tehetség kibontakozását

Az óvodapedagógus feladatai

- Kellő figyelem ráfordítása, minél több ismeret, lehetőség nyújtása a gyermekek tehetségének kibontakoztatása érdekében, építve a gyermekek természetes kíváncsiságára.
- Az ismeretanyag több oldalról való megközelítése, az ismeretek megerősítése.
- A szülők figyelmének ráirányítása a gyermekek kiemelkedő képességeire, javaslattétel szakemberrel történő tovább fejlesztéshez.

Tartalma

Intézményünkben a kiválóan kreatív, tehetségigéretes gyermekek fejlesztése két síkon történik: az óvodai csoportokban a napi tevékenységekbe ágyazva, valamint tehetséggondozó műhelyek keretében.

Alapelveink a tehetséggondozásban

- Nevelőtestületünk fontosnak tartja a differenciálást, a felzárkóztatást és a tehetséggondozást.

- Meggyőződésünk, hogy minden gyermek tehetséges valamiben, ezt a tehetséget fel kell fedeznünk.
- A tehetséggondozás az egész személyiségre irányul.
- Az óvodapedagógusok fejlesztő munkáját áthatja a gyermekek egyéni különbségének tiszteletben tartása, a szereteten, az őszinte érdeklődésen, a másság elfogadásán alapuló magatartás, a nagyfokú tolerancia.
- Tehetséggondozásunk folyamatában figyelembe vesszük a helyi értékeket, szokásokat, hagyományokat.

7.1.2. Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek fejlődésének elősegítése

A halmozottan hátrányos helyzetű (továbbiakban HHH) gyerekek iskolai sikerességének záloga a megfelelő minőségű és időtartamú óvodáztatásuk. Az iskoláskor kezdetéig a gyerekek fejlődésének üteme messze meghaladja a későbbi életszakaszok fejlődésének sebességét. Az élet első éveit meghatározó jelentőségűek, az idegrendszer, a tanulás, az adaptációs készségek alakulásában.

Az alapvető készségek, melyek a sikeres iskolakezdés feltételei, kisgyermekkorban, óvodáskorban az agyi érési folyamatok lezárulásáig- megterhelés nélkül- rendkívül hatékonyan fejleszthetők. A kisgyermekkorban történő pedagógiai támogatás jelentősen csökkenti a későbbi iskolai kudarcokat.

Alapelveink

- Gyermekközpontú és családorientált szemlélet.
- Olyan interdiszciplináris megközelítés, mely a gyermekkorai fejlődés kérdésében kompetens minden szakma szerepét egyenrangúan fontosnak és egymást kiegészítőnek tartja.
- Ösztönzi az együttműködések kialakítását a szülőkkel, számukra erőforrást jelent, a gyerekeknek szolgáltatást nyújt.

Céljaink

- A városunkban élő valamennyi 3 éves, HHH gyermek óvodáztatására kerüljön sor.
- A 3- 8 éves HHH gyermek rendszeresen járjanak óvodába, ahol megfelelő minőségű óvodáztatással, tudatos óvodai nevelő–fejlesztő munkával biztosítjuk a gyerekek iskolai sikerességét, egyenlő esélyét az iskolakezdéshez.
- Az óvodából iskolába menő HHH gyermekek évről- évre egyre nagyobb számban, integrált iskolai környezetben kezdjék meg általános iskolai tanulmányaikat

- Együttműködő partneri kapcsolat kiépítése - a szülői házzal, a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálattal, Szakmai és Szakszolgálatokkal, az intézményi gyermekvédelmi felelőssel, az iskolákkal, a civilszervezetekkel - annak érdekében, hogy a gyerekek sokoldalú fejlesztése, szociális támogatása sikeresen valósuljon meg.

Az óvodapedagógus feladatai

- Kölcsönös együttműködés, szemléletformálás, a gyermekek rendszeres óvodába járatása. Elhanyagolt gyerekek feltárása a szülői közösség bevonásával, a szakmai hálózat kapcsolattartásával.
- A családi nevelés hiányosságainak kompenzálása, a szociális beilleszkedés segítése, biztonságérzet megalapozása, érzelmi kötődés az óvodához, ösztönző társas kapcsolatok pozitív kialakítása.
- A hátrányos és veszélyeztetett gyermekek feltárása, nyilvántartása, segítése. Az óvodai nevelés váljon a családi nevelés kiegészítőjévé.
- Az egészséges életmód szokásainak kialakítása a szociális hátrányból eredő hiányok kompenzálása.
- Fontos szerepe van a biztonságot nyújtó, otthont pótló szemléletnek. Ebben az atmoszférában fejlődnek ki az érzelmi kötődések, az önállósulási, szocializációs folyamatok, és ez az alapja a tevékenységeknek, a fejlődésnek.
- Nevelőmunkánk azon a szemléleten alapszik, hogy minden gyermeket a maga fejlettségi szintjéről, a maga ütemének megfelelően a közösségi hatásokat, és kereteket felhasználva fejlesztünk, egyénileg és közösségen belül differenciáltan egyaránt.

7.2. Gyermekvédelmi feladataink

Célja

- Az esélyegyenlőtlenségek csökkentése mellett a befogadó környezet megteremtésével a kialakult előítéletek lebontásához való hozzájárulás, az újabb előítéletek kialakulásának megelőzése.
- Az óvodai gyermekvédelem fő céljának a prevenciót tekintjük, ami magába foglalja a gyermekközösség egészére kiterjedő, ezen belül minden egyes gyermek harmonikus személyiségfejlesztéséért kifejtett pedagógiai tevékenységet.
- Feltárni azokat a körülményeket, amelyek a gyermek fejlődését hátrányosan befolyásolják.
- A család tiszteletben tartása, a családi nevelés erősítése és ezzel együttesen a gyerekek iránti felelősség ébrentartása. Tapintatos, személyes kapcsolat kialakítása azokkal a családokkal, akik segítséget kérnek, vagy látszólag segítségre szorulnak.

- Minden gyermekre kiterjedő preventív tevékenység megszervezése, amely során szeretnénk megakadályozni a veszélyeztetett státusz kialakulását, a gyermekek hátrányos helyzetének csökkentése, a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzését, ill. a veszélyeztetettség megszüntetésében segítségnyújtás, együttműködés a különböző szakemberekkel.
- A hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek önmagukhoz képest jussanak el fejlődőképességük optimális fokához.

Az óvodapedagógus feladatai

- A veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyerekek óvodába kerülésének és járásának fokozott figyelemmel kísérése.
- Biztosítja a gyerekeket megillető jogok érvényesülését az óvodán belül, szükség esetén javaslatot tesz óvó – védő intézkedésekre.
- Elősegíti az új óvodások befogadását, beilleszkedésüket az adott csoportba.
- Lehetőségekhez képest minél jobban ismerje meg a segítségre szoruló gyerekeket és családjukat.
- A problémákat, a hátrányos helyzet okozta tüneteket, az okokat felismeri, és ha szükséges, ehhez szakember segítségét kéri.
- A tehetséggondozást segíti megvalósítani, illetve elősegíteni azt.
- A családok szociális és anyagi helyzetének megfelelően a különböző támogatásokhoz hozzájutást javasol.
- Minden rendelkezésre álló eszközzel segíti a gyerekek családban történő felnevelését.
- Jó kapcsolatot épít ki a helyi gyermekvédelmi rendszerben érintett szervekkel.

Gyermekvédelmi felelős feladatai

- A gyermekvédelmi felelős képviseli az intézményben a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat, szervezi, irányítja és elősegíti ezeknek a szempontoknak az érvényesülését.
- Feladata, hogy a családdal és a pedagógusokkal együttműködve kiküszöbölje a veszélyeztetett gyermekekre ható ártalmakat, megvédje őket a testi- lelki, erkölcsi károsodástól, ill. ellensúlyozza a veszélyeztető hatásokat.
- Nyilvántartja a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekeket.
- Folyamatosan ellenőrzi a nyilvántartásba vétel, ill. a megszüntetés okait.
- Elősegíti az óvodapedagógusok „felderítő” tevékenységét.
- Szükség esetén családlátogatásokat végez a gyermek óvodapedagógusaival.
- A gyermekek érdekében teendő intézkedésekhez tanácsot ad.

Az együttműködés elvei a társszervekkel és a szülőkkel

- Az együttműködés kölcsönös bizalomra épül, alapja az együttes felelősség a gyermekekért. A szülő bármit elmondhat, kérdezhet, az óvodapedagógust szakmai titoktartás kötelezi.
- Az együttműködés célja, összhangot teremteni a családi és az óvodai nevelőmunka között
- Az óvoda tiszteletben tartja, hogy a gyermeknevelés elsősorban a szülő joga és kötelessége, az óvoda csak folytatja és kiegészíti azt.
- A szülő folyamatosan tájékozódhat gyermeke fejlődéséről, amit az óvodapedagógus szakmai tudásával segít.
- Az óvodapedagógus nyitott a szülői javaslatokra, amennyiben összeegyeztethető az óvoda, az óvónő szakmai terveivel, és anyagi kihatásai megoldhatók.

Fogalmak

- **Hátrányos helyzetű:**

Az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

- **Halmazottan hátrányos helyzetű:**
 - az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében a fentebb meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
 - a nevelésbe vett gyermek.
- **A veszélyeztetettség:** olyan magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermekek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja, vagy akadályozza. A gyermekek személyiségfejlődését a szülő vagy a környezet nem biztosítja, a gyermekek fejlődését veszélyezteti. A veszélyeztetettség nyilvántartásba vételének szempontjai: súlyos anyagi nehézségekhez kapcsolódó elhanyagoló nevelés, elhanyagoló neveléshez kapcsolódó testi, lelki bántalmazás, súlyos érzékszervi károsodás, illetve tartós betegség.
- **A védelembe vétel:** jogi intézkedés a veszélyeztetettség megszüntetésére. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevitelével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi. A védelembe vétellel egyidejűleg a gyermek gondozásának folyamatos segítése és ellátásának megszervezése, a szülői nevelés támogatása érdekében a települési önkormányzat jegyzője a gyermek részére a gyermekjóléti szolgálat családgondozóját rendeli ki és a veszélyeztetettség okának megszüntetése érdekében intézkedést tesz.

Partner és társszervek

- Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
- Család-és Gyermekjóléti Központ
- Nevelőszülői Hálózat
- Védőnői Szolgálat
- Házi Gyermekorvos
- Gyámügyi Hivatal

7.3. Egyéb tevékenységek

Területei

Hitoktatás:

A gyermekek erkölcsi és közösségi magatartásának megalapozása. Ismerkedés a hittel kapcsolatos alapfogalmakkal, a keresztény szellemiséggel.

Ovi- foci:

A gyermekek egészséges életre, a mozgás szeretetére nevelése. A sportoláshoz szükséges optimális feltételek megteremtése. A tevékenység a Magyar Labdarúgó Szövetség Bozsik program keretein belül valósul meg.

7.4. Egészségfejlesztési Program

A nevelési–oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI–rendelet bevezeti az óvodai teljes körű egészségfejlesztés fogalmát és részletszabályait.

A miniszteri rendelet alapján az intézmény teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatait koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon kell megtervezni a pedagógiai program részét képező egészségfejlesztő program keretében.

Teljes körű az egészségfejlesztési folyamat akkor, ha átfogja, áthatja az óvodai élet egészét:

- Minden gyermek részt vesz benne.
- A teljes alkalmazotti közösség aktív, összehangolt munkájának eredménye.
- Megvalósul:
 - ✓ a felvilágosító, figyelmeztető, és szűrő tevékenység,
 - ✓ az egészségfejlesztési kritériumoknak megfelelő mindennapos testmozgás,
 - ✓ a lelki egészségfejlesztő pedagógiai módszerek és a művészetek alkalmazásával a tanulási eredményesség, a társas kapcsolati készségek fejlesztése, valamint a lemorzsolódás csökkentése,
 - ✓ az egészséget támogató ismeretek és készségek fejlesztése.
- Betartják és megtartják a munka, - és balesetvédelmi előírásokat, feltárják és elhárítják a veszélyhelyzeteket.
- A tevékenységekbe bevonják a szülőket és az óvoda közelében működő, erre alkalmas civilszervezeteket valamint az óvoda társadalmi környezetét.

Ennek eredményeként az óvodapedagógusok úgy befolyásolják:

- Az óvodában végzett tevékenységet.
- A helyi pedagógiai programot és a szervezeti működést.
- A gyermek és szülő részvételét az intézmény életében, hogy a gyermek testi- lelki egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

Az élet és az egészség az embernek semmi mással nem pótolható alapvető értéke, nélküle sem egyéni, sem társadalmi lét, sem kultúra nem valósítható meg.

Az egészség modern értelmezése a testi, lelki, társkapcsolati jólétet, az aktív alkalmazkodó- és teljesítőképességet és azoknak az alapképességeknek az elsajátítását foglalja magában, amelyek az egészséget védik, fejlesztik, ha kell, korrigálják. Egészségünket ma minden eddiginél jobban befolyásolja az a tény, hogy az ember természeti, társadalmi, személyes környezetét az utóbbi évtizedben fokozódó gyorsasággal változtatta meg. Ebből következően nem kétséges, hogy jobban fel kell készítenünk gyermekeiket (időnként szüleiket) arra, hogy milyen módon kell egészségesen élniük!

AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM TARTALMA

Egészséges táplálkozás

Célja

Az élettani szükségleteknek megfelelő minőségű és tápértékű étkezés biztosítása.

Feladatai

- Az egészséges táplálkozással kapcsolatos ismeretek nyújtása, a gyermekek és a szülők megismertetése az egészséges ételekkel.
- A kiválasztó szervek működése érdekében a gyermekeknek állandó folyadék (tiszta víz) biztosítása a csoportszobában és az udvaron egyaránt.
- Az egészséges táplálkozáshoz a gyermekeknek az 5 alapélelmiszer- csoport mindegyik tagjából kell naponta fogyasztani.

Az alapélelmiszerek csoportjai:

1. Kenyér, pékáru, tésztaféle, rizs
2. Zöldség, gyümölcs
3. Hal, hús, tojás
4. Tej és tejtermék
5. Vaj, zsír

Egészséges életmód fenntartására szervezett (táplálkozás) programok, rendezvények

- Az egészséges táplálkozást propagáló programok
- Ételválogatási, élelmiszerválogatási játékprogramok
- Kulturált étkezés (vendéglátás)

- Az intézmény élelmezésvezetőjével konzultációk
- Családi napok

Mindennapos testnevelés, testmozgás

Célja

A gyermekek szervezete legyen egészséges, ellenálló, mozgásuk legyen összerendezett. A rendszeres mozgás, fizikai aktivitásszokássá, magatartásformává váljon, amely magába foglalja a testedzést és a mozgáskultúra megalapozását.

Feladatai

- A mozgás segítse a gyermekeket a környező világ jobb megismerésében, a környezet felfedezésében és meghódításában.
- A mozgás mindennapi alkalmazása szerezzen egyéni és közös örömet a gyerekeknek. Ehhez szükséges, hogy az óvónő élénk, vidám hangulatot teremtsen és maga is aktívan részt vegyen benne, és örömét lelje a közös mozgásban.
- Fejlessze testtudatukat, testképüket, kondicionáló képességüket, a gyakorlatok, összeállításánál legyen szem előtt a komplexitás és a testnevelés módszertani követelmény.
- A mozgás prevenció hatása növelje a hatékonyság érzését, előzze meg a mozgás deformitások kialakulását.
- A különböző mozgásformák alkalmazása adjon lehetőséget az életen át tartó sporttevékenységek megalapozására.

A mozgás propagálására vonatkozó programok, rendezvények

- Családi napok
- Mozgás népszerűsítésére szervezett programok

Mentális egészség

Célja

A gyermekek megküzdési stratégiájának tanítása, normalizálódott stressz helyzetek kezelése, a lelki jólét fenntartása, pszichés, magatartászavarok prevenciója.

Feladatai

- Az egészség, modern értelmezése szerint a gyermekek félelem mentességének, mozgás szabadságának, alkotási lehetőségének biztosítása.
- Olyan személyiség működési folyamatok fenntartása, amelyek feltételezik azon képességek, készségek meglétét, amelyek segítik a:
 - társas kapcsolatok kibontakoztatását,
 - pozitív önértékelést,
 - kontrollfunkciók gyakorlását,
 - képességet a fejlődésre,
 - feszültségek, konfliktushelyzetek kezelését,
 - másság elfogadását,
 - egészségvédő magatartást,
 - közösségi felelősség kialakulását.

A lelki és szociális egészség propagálására vonatkozó programok

- Fogadóórák
- Esetmegbeszélések, fórumok

Baleset- megelőzés és elsősegélynyújtás

Célja

A gyermekek testi épségének megóvása, erkölcsi védelmükről való gondoskodásuk.

Feladatai

- Egészségvédő, balesetmegelőző, szabályt követő magatartás kialakítása.
- Betegség esetén a betegviselkedés elfogadása.
- Rizikóhelyzetek kezelésének tanítása.
- Biztonságra törekvő viselkedés kialakítása.

Baleset megelőzésére és elsősegélynyújtás propagálására vonatkozó programok

- Közlekedési Nap
- Ovi–zsaru program (feladatellátási helyenként választható)
- Biztonságos Óvoda (feladatellátási helyenként választható)

Személyi és környezeti higiéné

Célja

A gyermekek higiénés állapotának és egyéni szükségleteinek megállapítása, testápolási teendők pótlása, a higiénés szemlélet továbbadása.

Feladatai

- Saját személyi felszerelés (törölköző, fésű, fogmosó, tornafelszerelés, alvópárna, pizsama biztosítása.
- Az intimitás védelme.
- Stabil, az egészséget védő napirend (e mellett a rugalmasság) biztosítása.
- Testápolási, gondozási, személyi higiénére való tudatos nevelés, szokásalakítás.
- Évszaknak, tevékenységekhez megfelelő ruházat biztosítása.
- Fertőző betegségek elkerülését célzó szokásalakítás.
- Nyári „kimosakodás” lehetőségének biztosítása.
- Gondozatlanul érkezett gyermekek higiénés ellátása.
- Jelzési kötelezettség: folytonos orrváladékozás, étvágytalanság, látási–hallási zavarok, étvágytalanság esetén.
- Óvoda tisztaságának megóvása, szépítése, virágosítása (belső, külső helyiségek).
- Csoportszobák szellőztetése.
- Átnedvesedett ruhák szárításának biztosítása.
- Tanulási tevékenységekhez szükséges eszközök, játékeszközök megfelelő tárolása, tisztán tartása.
- Hulladékok szelektív kezelése, takarékoság, újrahasznosítás szemléletének formálása.

Személyi és környezeti higiéné megőrzésére (fejlesztésre) propagáló programok

- Zöld Óvoda, Madárbarát Óvoda, (feladatellátási helyenként választható)

Szülői egészségnevelési programok

- Szülői értekezletek, fogadóórák állandó témája.
- Tanácsadás, fórum, előadás, vetélkedők.
- Óvodai „nyílt napok”.
- Óvodai egészségnapok.
- Egészségpedagógiai filmek bemutatása.
- Kampányszerű szórólapok, kiadványok terjesztése.

- Családi sportnapok.

Külső segítő szervezetekkel való kapcsolattartás

- Gyermekorvos, védőnői hálózat, fogorvos.
- Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
- Család-és Gyermekjóléti Központ
- Pedagógiai Szakszolgálatok
- Rendőrség
- Helyi civilszervezetek, magánszemélyek

Az Egészségnevelési Programunkban megfogalmazott területek mérését, értékelését az alábbi dokumentáció tartalmazza:

- „A gyermek fejlődésének nyomon követése” című dokumentum
- Csoportnapló

7.4. A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Célja

- Az egyenlő bánásmód elvének érvényesülése, az esélyteremtés, a hátrányok kompenzálása.
- A diszkriminációmentesség, szegregációmentesség, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelési-oktatási és társadalmi integrációjának támogatása.

Az óvodapedagógus feladatai

- A diszkriminációmentes óvodai nevelés biztosítása, a befogadó, elfogadó és toleráns légkör kialakítása.
- Az intézmény Esélyegyenlőségi tervében foglaltak megismerése, részvétel a megvalósításban.
- Szoros együttműködés az intézmény gyermekvédelmi felelősével.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén jelzéssel élés az főigazgató felé.

Tartalma

- Valamennyi hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek óvodai felvételének biztosítása.

- Az egész napos óvodai ellátás folyamatos biztosítása valamennyi hátrányos és halmozottan hátrányos gyermek részére.
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és a különleges bánásmódot igénylő gyermekek családjával való szorosabb együttműködés, kommunikáció.
- Hatékony együttműködés kialakítása az óvodán kívüli szervezetekkel.
- Pedagógusaink irányorientált továbbképzése.
- A különleges bánásmódot igénylő gyermekek lehető leghamarabbi kiszűrése.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek szocializációjának elősegítése.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek számára fejlesztési terv összeállítása, melyet a gyermek személyes dokumentációjában rögzítünk.
- Korszerű módszerek alkalmazása a sajátos nevelési igényű gyermekek kiszűrése, prevenciójára, integrált nevelésére.
- Igazolatlan hiányzások minimalizálása.

8. ÓVODÁNK TEVÉKENYSÉGFORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

8.1. Játék

„A leghatásosabb nevelés, ha a gyermek szép dolgokat játszhat” (Platón)

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, s így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze, kiemelt jelentőségű a mozgást az egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenység. Komplex tevékenység, melyet a nevelés folyamatában céljaik eléréséhez az óvodapedagógusoknak tudatosan kell felhasználniuk.

Célja

- A szabad játék túlsúlyának érvényesítésével a gyermeki kreativitás, kíváncsiság fokozása, s a világ saját élményű felfedezésének biztosítása.
- A gyermekek elemi pszichikus szükséglete a szabad játék, melynek minél optimálisabb szintű kielégítése a megfelelő feltételek biztosításával, játéktámogató magatartással, attitűddel, a szülők szemléletformálásával.
- Az ismeretszerzés, az érzelmek, élmények kifejezése, belső készítésre a vágyak, a társas igény kielégítése.
- Általa közvetítjük a legtöbb ismeretet a világról, a valóság jelenségeiről, a tárgyakról és azok tulajdonságairól.

Az óvodapedagógus feladatai

- Legyen önkéntes, a gyermekeket önkifejezésre serkentő.
- Alapozza meg a későbbi tevékenység formákat, mint a munkát és a tanulást.
- A legkülönbélebb ötletekkel segítse elő a gyermekek kreativitásának fejlesztését.
- A hátrányokkal rendelkező gyermekek olyan segítséget kapjanak, hogy az saját problémájukhoz képest korrekciót, kompenzációt jelentsen.
- Nyugodt légkör biztosítása, az elmélyült játék feltételeinek megteremtése
- Biztosítson a napirenden belül elegendő időt és helyet a játék számára.
- A sokszínű játék kialakulásához teremtsen lehetőségeket, helyzeteket, adjon ötleteket.
- Az egyéni élményeken túl használja ki a közös élményeket a játék folyamatában.
- Tartsa tiszteletben a gyermeki játék önállóságát.
- Gondoskodjon különféle eszközökről, jelmezekről, bábokról, tegye lehetővé, hogy élményeiket saját elgondolás alapján játsszák el.
- Szükség esetén kapcsolódjon be a játékba, adjon utánozható mintát, legyen támogató, serkentő, ösztönző, kezdeményező társ.
- Minél több népi gyermekjátékkal és eszközzel ismertesse meg a gyermekeket.
- A szabad játék elsődlegességének biztosítása.
- Kreativitást fejlesztő és erősítő, élményt adó tevékenységet biztosítson a gyermek számára.
- Biztosítsa a szimbolikus szerepjátékhoz a feltételeket.
- Korszerű játékpedagógiai megközelítés valósuljon meg: tudatos jelenlétével és indirekt játékirányításával biztosítsa az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozását.
- Elfogadó, segítő, támogató attitűd, differenciált módszerekkel, multikulturális–interkulturális szemlélettel.
- Az interakciók tartalmának fejlesztése, a kezdeményezőkésséggel, önértékeléssel, önérvényesítés, önbizalom formálásával kapcsolatos feladatok.
- Játékos tevékenység szervezés.

Az anyanyelvi nevelés feladatai

- A gyermeki szerepjátékot kísérő párbeszéd támogatása verbális ismeretekkel, a fogalomalkotás segítségével, a beszéd prozódiai elemeinek gazdagításával.
- Beszédalkalmakkal az új szavak, szófajok, különböző igeidők, módok, ragozás tanulásának, fogalmak megértésének, a magyaros mondatalkotás, összefüggő beszéd, szóbeli kapcsolatteremtés kialakulásának segítése.
- A HH, HHH gyermekekre fordított figyelem a beilleszkedésük támogatása a játékban, minél több spontán párbeszédhelyzet és célzott, tervszerű anyanyelvi nevelés.
- A szülők részére hiteles kommunikáció és érvek a szabad játék fontosságáról.

Tartalma

- A gyermekek egész személyisége fejlődik a játékban.
- Az értelmi képességekre gyakorolt hatása megmutatkozik pl. az érzékszervek működésének pontosabbá válásában.
- Fejlődik az észlelés, megfigyelőképesség, a figyelem, az emlékezet, a képzelet és a gondolkodás.
- A gyermekek intellektuális tevékenységét a játék közben felmerülő nehézségek leküzdése kiválóan alakítja. Fejlődik beszédkészségük, helyzetfelismerő képességük, mozgásérzékelésük, térérzékelésük.
- Formálódik erkölcsi ítéletalkotásuk.
- Az átélt játékörömök, sikerek vagy kudarcok erős érzelmeket váltanak ki a gyermekekből.
- Fontos, hogy a játékon keresztül megtanulják érzelmeik kezelését. A játék feszültség–levezető hatása a gyermeket oldottá teszi.
- A siker újra átélési vágya kitartásra ösztönzi őket, felerősíti bennük a szocializálódás folyamatát, fejlődik kommunikációs és kapcsolatteremtő készségük.
- A játékkörnyezet derűs harmóniája, biztonságot adó légköre áttekinthető rendje ösztönzi a gyermekeket a játékrend betartására. Mindezek hatására alakul a fegyelem, ami nem csupán játékfegyelem.

Játékfajták

- Gyakorló játék,
- szerepjáték,
- barkácsolás,
- dramatikus játék, bábozás,
- konstruáló, - építő játék,
- szabályjáték: mozgásos és értelmi képességeket fejlesztő.

Játékeszközök

A megfelelő, készen vett játékeszközök biztosítása mellett, az óvoda által a játékhoz adott többlet meghatározó elemei a közösen készített eszközök, a sokféleképpen felhasználható anyagok, szerszámok, a különböző családi kultúrák pozitív elemeire emlékeztető tárgyak, valamint a megismert egyéni élményekhez kapcsolódó eszközök.

Ez a többlet napjainkban különösen nagy jelentőségű, mert nevelőértéke indirekt módon hat a fogyasztói társadalom torz hatásai ellen. Megerősíti a gyermeki kreativitás, önkifejezés, alkotókedv, közös tervezés, együttműködés interakciós kultúra kibontakozását.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- **Gyakorló játék**

A gyakorló játék alkalmazása még előfordulhat új játékszer, vagy eszköz megismerésénél, vagy konstrukciós és szerepjáték elemeként is.

- **Szerepjáték**

Megértik és elfogadják társaik elképzeléseit, logikai elgondolásait is. A játék kedvéért képesek lemondani egy-egy kedves játékszerről, szerepről is. Megtanulnak vezetni és alkalmazkodni. Olyan játékhelyzeteket tudnak kialakítani, amelyekben saját tapasztalataikat és a felnőttek világát érdeklődésüknek megfelelően jeleníthetik meg. Önállóak a játék tervezésében, a szerepek, az eszközök megválasztásában, szabályok betartásában.

- **Barkácsolás**

A barkácsolás a szerepjátéknak és a bábozásnak természetes és nélkülözhetetlen része. A létrehozott eszközöket fel is használhatják.

- **Dramatikus játék, bábozás**

A gyermekek mesealakokat, természeti jelenségeket, mesei szituációkat jelenítenek meg dramatizálással, bábozással.

- **Konstruáló, építő játék**

Különböző élethelyzetek reprodukálása közben szerelnek, szerkesztenek. Építenek, vagy egy-egy alkotás hatására beleképzelik magukat valamilyen élethelyzetbe. Alkotásaik egyre igényesebbek, bonyolultabbak.

- **Szabályjáték**

A gyermekek tudnak bonyolultabb szabályjátékokat is, melyekben a szabályok betartását maguk ellenőrzik, sőt újakat is alkotnak. Jelentkezik náluk az egészséges versengés szelleme. Kialakulnak bennük a helyes magatartás alapvető formái akár nyernek, akár vesztenek.

8.2. Verselés, mesélés

A tudatosan választott, tervszerűen alkalmazott, többnyire játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdolók, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez, érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak. A mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világgképének kialakítására.

A gyermekek saját vers és mese alkotása, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja.

Célja

- A gyermeki önkifejezés fejlődésének segítése, a saját vers és mesealkotás megalapozása változatos módszerek alkalmazásával.
Például: mesealakok, szituációk megjelenítése dramatizálással, bábozással, ismert mese befejezése, mozgásos átváltozás, utánpótlás, mimetizálás, felnőtt által megkezdett mese befejezése, mese kiegészítés, átalakítás, fantázia játékok, gyermek meséje egy- egy ismert mesehősről, mese szerkesztése megadott címről, ismert mese feldolgozása kérdések alapján, képolvasás, közös vagy egyéni beszélgetés, mesemondás különböző eszközökhöz kapcsolódva ismert mese követésével.
- Szívesen hallgassanak a gyermekek mondókát, verset, mesét, váljanak érzékeny, aktív befogadjává az irodalmi műveknek.

Az óvodapedagógus feladatai

- A változatos irodalmi élmények nyújtásával az érdeklődés felébresztése, a könyv, az irodalom értékei iránt.
- Váljanak a gyermekek később lelkes olvasóvá, az esztétikumra érzékeny, művelt felnőttekké.
- Építsen a gyermekek által kialakított spontán helyzetekre, de ő maga is kezdeményezzen.
- A foglalkozásokat átgondolt anyagválogatás, az irodalmi anyag tudatos időrendi ütemezése előzze meg.
- A meséléshez szükséges családi, szeretetteljes légkör megteremtése. A mesemondást,
- A befogadást ne zavarják külső, elterelő ingerek.
- A mesélő teremtsen szemkontaktust, így mesélések hatására a gyermek belső képet alkot
- A mindennapos mondókázás és verselés, a mesélés, – a rendszeresen visszatérő hangulateltő elemek hatására – váljon a gyermekek igényévé.
- Fejlessze a „kép nélküli” meséléssel a gyermeki fantáziát, figyelem fenntartását.
- Használja ki a bábozás terén meglévő lehetőségeket: óvodapedagógusi bábcsoport, tehetséggyondozás.
- Ismertessen meg a gyermekekkel minél több környezeti neveléshez kapcsolódó mesét, irodalmi művet.
- A népi, klasszikus és kortárs irodalmi művek alkalmazása mellett, a csoportösszetétel figyelembevételével, a mese, vers anyag megválasztásával a multi- és interkulturális nevelés megvalósítása.

Az anyanyelvi nevelés feladatai

- Megfelelő anyagválasztás, kifejező előadásmód, az irodalom nyelvi–stilisztikai eszközeinek kihasználása a gyermeki beszéd–kommunikáció fejlődése, fejlesztése érdekében.
- Az irodalmi élmény együttesből fakadó beszédfejlesztő módszerek változatos alkalmazása (mesereprodukció, drámajáték és dramatizálás, bábjáték, elbeszélés, képolvasás, anyanyelvi játékok).
- A tevékenységformában az anyanyelv gazdagságának ismertetése, a beszédészlelés/megértés/reprodukció fejlesztése (helyes légzés, tiszta kiejtés, artikuláció, beszédtempó, ritmus, hangsúly, hanglejtés, szókincs, mondatalkotás, helyes nyelvtani struktúra, verbális és nem verbális jelzések, interakciók megjelenítése).

Tartalma

- Népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok:
Nagy részük mozgással is eljátszható, ilyenek: felnőtt játékaik kicsinyekkel, természettel kapcsolatos mondókák, kiolvasók. Fontos szerepük van az óvodapedagógus–gyermek közötti érzelmi kötődés megszilárdításában.
- Mese
A mesehallgatás lelki szükséglet a gyermekek számára, ezért fontos, hogy minden nap hallgassanak mesét.
Magyar népmesék, állatmesék, tündérmesék, más népek meséi, elbeszélések, folytatásos történetek. Klasszikusaink, mai magyar íróink elbeszélései, vegyes mesék.
A magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi.
- Vers
Főleg a gyermekek által kedvelt ritmikus, szójátékos, gyermekekről, állatokról szóló költői képeket tartalmazó és humoros versek felhasználása ajánlott. Klasszikusaink, mai magyar költőink gyermekek számára írt versei.

Az irodalmi nevelésben nagy szerep jut a mindennapi élet hagyományaihoz, szokásaihoz, ünnepekhez, a természet jelenségeihez kapcsolódó mondókáknak, meséknek, találós kérdéseknek, szólásoknak, közmondásoknak.

A versek, mesék ismétlése dramatizálással, bábozással történhet. A bábozás lehet a gyermek első „színházi” élménye.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- A gyermekek a játékhoz szöveget mondanak.
- Az elhangzott vers, mondóka többszöri ismétlését igénylik.
- Ismernek, tudnak mondókákat, népi gyermekjátékokat, műdalokat.
- Társak lesznek az óvodapedagógus énekeiben, mozgásos improvizáló játékkezdeményeiben.
- Felfogják a mondott, hallott vers témáját, költői képeit.
- Segítenek a mesemondás, hallgatás feltételeinek kialakításában, örömmel várják a mesélést.
- Csendben, figyelmesen hallgatják a verset, mesét.
- Össze tudják kötni a folytatásos mesék, meseregények, verses mesék szálait.
- Vannak kedvelt mesehőseik, a velük történt dolgok játékukban megjelennek.
- Szívesen báboznak, dramatizálják, rajzolják az ismert mesei motívumokat.
- A mesekönyvek illusztrációit önállóan nézegetik, alkalmanként már önállóan is mesélnek róluk.
- Vigyáznak a könyvekre.

8.3. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Célja

- A zene iránti érdeklődés felkeltése, befogadásra való képesség megalapozása, zenei ízlés formálása.
- A zene, az énekes játékok, mondókák megszerettetése, a szép, tiszta éneklésre való szoktatás.
- Az énekes népi játékok, mondókák, a táncos mozgások az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközüül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek (az egyenletes lüktetés, ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakításában.

Az óvodapedagógus feladatai

- A gyermekek ritmusérzékének, zenei hallásának, zenei emlékezetének fejlesztése. Játékos zenei alkotókedvük ösztönzése. Az esztétikai érzék, zenei ízlés és a mozgáskultúra alakítása, formálása.
- Megfelelő légkör kialakításával érzelmi motiváltság biztosítása.
- Tiszta, örömteli, egyéni és közös éneklés, énekes játékok megszerettetése.
- Módszertani kulturáltsága példaértékű legyen.
- Naprakészségében és a dalanyag igényes válogatásában tudatosság tükröződjön. Segítse az improvizációs megnyilvánulásokat szövegben, dalban, ritmikus mozgásban.

- Az óvodapedagógus szeressen és tudjon tisztán énekelni, rendelkezzen némi hangszeres tudással. Jó irányba terelje a gyermekek bontakozó zenei érdeklődését.
- Az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az énekes játékok örömet nyújtanak a gyermekeknek, egyben felkeltik zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát.
- Az éneklés, zenélés váljon a gyermek mindennapi tevékenységévé a felnőtt minta spontán utánpótlásával.

Az anyanyelvi nevelés feladatai

- Az attitűdök, gondolkodásbeli és kommunikációs tulajdonságok kiteljesítése zenei élményekkel.
- Beszéd és zenei hallás fejlesztése.
- Különböző grammatikai megoldások, választékos kifejezések, párbeszéd, dramatizálás gyakorlása.
- A beszédszervek koordinált mozgásának fejlesztése, a hangzók helyes formálásának gyakorlása, beszédtechnika fejlesztése, fogalomalkotás, szókincsbővítés, beszédhibák javulása.
- Az egyéni megszólalás bátorítása természetes játékhelyzetekben (felelgetős énekes játékok).

Tartalma

- Népi mondókák:
Ölbevevők, cirógatók, tapsoltatók, ujj- és tenyérjátékok, lovagoltatók, csúfolók, kiszámolók.
- Népi dalos játékok, dalok, műdalok:
Állathívogatók, esővárók, játékra hívók, leánykérők, kifordulós játékok, ludas játékok,
Kapus játékok, küzdő és sorjátékok hat hangterjedelemben.
- Zenehallgatás anyaga:
Népdalok és műdalok élő előadásban, hangszeren, esetenként gépi zene.
- Énekes népszokások:
A gyermek életkori sajátosságainak megfelelő, az évszak változásaihoz, naptári ünnepekhez kapcsolódó népszokások, pl. farsang, lakodalmas, pünkösöd.
- A készségfejlesztés zenei elemei:
Tiszta, csengő hangképzés.
Egyenletes lüktetés.
Dallam- és ritmus motívumok visszaadása.
Tempó (lassú, normál, gyors).

- Hangerő (halk, hangos, normál)
 Hangmagasság érzékelése.
 Zenei hangsúlyok kiemelése.
 Zörejek és környezetünk hangjainak megfigyelése, megkülönböztetése.
 Dallambújtatás.
- Gyermektánc:
 A gyermekjátékokban előforduló egyszerű táncos mozgások, változatos játékmozdulatok, térformák gyakorlása.
 - Hangszerek:
 A hangszerrel való ismerkedés élményt jelent a gyermekeknek.
 Lehetőség nyílik a népi hangszerek, különösen városunk hagyományaihoz kapcsolódó hangszerek megismerésére (citera).
 A gyermekek önállóan is készíthetnek hangszereket (Pl: dióhéj pengető, kukorica hegedű,).

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- Tudnak, ismernek mondókát, népi gyermekjátékot, műdalokat. A dalokat tisztán, szép szöveg kiejtéssel éneklük. Tempójuk a természetes járásnak megfelelő ismert dalokat szöveg nélkül is tudnak dúdolni, zümmögni.
- A magas–mély közti különbséget ismerik és használják.
- Tudnak felelgetős játékokat játszani.
- Ismerik a halk– és hangos közti különbséget.
- Tudnak halkán, hangosan énekelni, tapsolni, beszélni.
- A dalokat dúdolásról, hangszerről felismerik.
- A hangszínek finom eltéréseit zörejen, beszédhangon megkülönböztetik.
- Egyszerű játékos, táncos mozgásokat végeznek. (Pl.: dobantás, koppantás, átbújás, páros forgás, kifordulás).
- Térformákat alakítanak (kör, hullámvonal, csigavonal).
- Különbséget tudnak tenni az egyenletes lüktetés és a ritmus között. A jól ismert dalokat, mondókákat ritmusuk alapján felismerik.
- Ismernek ritmus–hangszereket, és tudják használni ezeket.
- Szöveges ritmus motívumokat egyedül is kitalálnak.
- Érdeklődéssel hallgatnak népdalokat, komolyzenei szemelvényeket, más népek dalait.

8.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

Célja

- A gyermekekben formálódjanak a vizuális alkotáshoz, befogadáshoz szükséges képességek és készségek.
- A gyermeki alkotás, a belső képek gazdagítása a mese, vers, ének, énekes játék eszközeivel, a gyermeki ábrázolás ösztönzése alkotó légkör teremtésével, változatos lehetőségek felkínálásával.
- Igény kialakítása az alkotásra, önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására, és az esztétikai élmények befogadására.

Az óvodapedagógus feladatai

- A hagyományos óvodai ábrázolás eszközei és technikái mellett ismerjék meg és használják a régi és újabb technikákat és korszerű eszközöket, azok alapelemeit, eljárásait.
- Ismerjék meg a nemzeti szimbólumokat, a helyi szokásokat, hagyományokat, a népi kismesterségeket.
- Fejlődjön kez ügyességük, vizuális alkotókészségük és esztétikai igényük a múlt, valamint a jelent értékei iránt.
- Gyakorolják az esztétikus környezet alakítását, óvását.
- Fejlődjön a vizuális észlelés, képzeletet, térbeli tájékozódás, tér, forma és szín képzetük, esztétikai érzékenységük.
- Az ünnepek érzelmileg közel állnak a gyermekhez, fantáziájukat megmozgatják. Ünnepre való készülődés során átélnek annak meghitt pillanatait, az ajándékozás örömeit.
- Építsen a gyermekek kíváncsiságára, adja meg számukra a választás lehetőségét anyagban, technikában, témában.
- Egyénileg megerősítően nyújtson segítséget a gyermekek továbbfejlesztése érdekében.
- A változatos tevékenységek gyakorlása közben ne feledkezzék el a gyermek rajzában megnyilvánuló jelzések követéséről, ne hagyja, hogy rajzolója sémává merevedjék.
- Szervezzen gyűjtési alkalmakat a természetes anyagok, termékek, termények, állati eredetű anyagok beszerzésére, kihasználva a helyi adottságokat (Tisza folyó, Holt-Tisza, Arborétum).
- Az egész nap folyamán teremtsen meg a nyugodt alkotás lehetőségét, teret és változatos eszközöket biztosítva.
- A vizuális tevékenységek lehetőségét egész nap biztosítsa a gyermekek számára.
- Egy-egy tevékenységi forma lehetőség szerint több napon át legyen gyakorolható.
- Ismertesse meg a gyermekeket különböző műalkotásokkal, fejlesztve ezzel esztétikai érzéküket.

- Törekedjen a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására.

Az anyanyelvi nevelés feladatai

- A vizuális tevékenységekhez kapcsolódó verbális és nem verbális megnyilatkozásokkal a spontán beszéd formáinak fejlesztése: megszólítás, szándéknyilvánítás, kérdés, tudakozódás.
- Különböző mondatfajták használata.
- Aktív és passzív szókincs bővítése.
- Véleménynyilvánítás, döntés, az ábrázoltak szóbeli elmondása.
- Formák, színek magyarázata.
- A barkácsoláshoz szükséges eszközök, anyagok megnevezése.
- Kiállítás látogatáshoz kapcsolódó élmények megbeszélése.

Tartalma

- Képalakítás:
rajzolás, festés
- Plasztikai munkák:
mintázás, kézimunka, játékok, modellek, bábok készítése, papírtépés, vágás, ragasztás, varrás
- Építés, barkácsolás:
homokban-, hóban építés, kavicsokkal- kövekkel formák alakítása, nagyobb méretű elemekből búvóhely, házak építése, makettek készítése, mozaik készítés
- Népi kismesterségek technikái:
kézi szövés alapelemei (sodrás, fonás, szövés) tojásfestés, hímzés, agyagozás, játékeszközök készítése (csutkababa, rongybaba), textil mintázása (kékfestő)
- Műalkotások:
helyi kézműves műhely, múzeum, kiállítások lehetőség szerinti meglátogatása.
- Az ünnepi, jeles napi készülődések során a gyermekek vegyenek részt az ünnephez kapcsolódó jelképek készítésében (adventi koszorú, mézeskalácssütés, gyertyaöntés, farsangi maszkok készítése, májusfa szalagozás...).
- Ajánlatos sok természetes anyag – termések (makk, kukorica, gesztenye) növények (nád, sás, szalma) és állati eredetűek (gyapjú, toll, méhviasz), textíliák, fonalak, agyag, homok, kavics stb. – beszerzése.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- Képalakításban jelzik az elemi térviszonyokat.

- Élményeik, elképzeléseik, képzeik megjelenítésében biztossággal használják a képi kifejezés változatos eszközeit.
- Színhasználatukban érvényesítik kedvelt színeiket.
- Formaábrázolásuk változatos, hangsúlyozzák a legfontosabb megkülönböztető jegyeket, jellemző formákat.
- Emberábrázolásaikban megjelennek a részformák (haj, ruházat), próbálkoznak az egyszerűbb mozgások jelzésével is.
- A közös munkák értékelésekor véleményt mondanak.
- Tudnak formákat mintázni elképzeléseik alapján és megfigyelések felhasználásával.
- Önállóan és csoport munkában is készítenek egyszerű játékokat, kellékeket, maketteket.
- Fokozott önállósággal tudják használni a megismert technikákat (papírhajtogatás, vágás, tépés, varrás).
- Szívesen vesznek részt az óvodai környezet szépítésében.
- Bátrak, ötletesek az építésben, téralakításban.

8.5. Mozgás

A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszicho motoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei. Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltató- és finommotoros mozgáskészségének tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlati formákkal, játékokkal segítjük elő. Ezzel biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének – a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás – fejlődésére.

A spontán, a szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgástevékenységek.

Célja

- A mozgás megszerettetése és az óvodáskorú gyermekek mozgásigényének kielégítése.
- A gyermekek testi fejlődésének biztosítása, egészséges életvitelének kialakítása rendszeres mozgással.
- Rendszeres, játékban gazdag, az egyéni képességeket messzemenően figyelembe vevő, komplex fejlesztés – különös tekintettel a sajátos nevelési igényű gyermekekre.
- A mozgásos játékokkal a koordinációs képességek (természetes mozgás, járás, futás, ugrás, támasz, függés, egyensúlyozás, dobás), erő, állóképesség, teherbírás fejlesztése.
- A kondicionális képességek alakítása: mint az erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség.

- Fontos szerepe van a mozgásnak az egészség megőrzésében, megóvásában.
- Mozgáskultúra fejlesztése mellett a térbeli tájékozódás, helyzetfelismerés, alkalmazkodó képesség, akarat tényezők, énkép, testséma kialakítása.

Az óvodapedagógus feladatai

- Sokoldalú mozgástapasztalat szerzés az alapvető mozgásformák gyakorlása által.
- A gyermek egyensúlyérzékének teljesítő- és teherbíró képességének, állóképességének, erőnlétének folyamatos fejlesztése.
- A nagymozgások, a szem- kéz- láb koordinációja, a kéz finommozgásainak fejlesztése.
- Lábstatika és tartásjavító mozgások alkalmazása.
- A társra figyelés képességének fejlesztése.
- Legfontosabb feladat, hogy minden nap adjon lehetőséget a gyermekeknek minél hosszabb időtartamon keresztül a szabad és irányított mozgásra, és lehetőség szerint a szabad levegőn tartózkodásra.
- Biztosítsa a gyermekek szabad mozgásgyakorlásának a feltételeit: eszköz, tér, helyiség.
- Fordítson nagy gondot az alkalmazásra kerülő eszközök épségére.
- Vegye figyelembe messzemenően a gyermekek testi épségének megőrzését.
- A gyakorlatok végrehajtásánál vegye figyelembe a gyermekek egyéni fejlettségi szintjét, egyéni képességeit és szükség szerint differenciált feladatadással végeztesse a gyakorlatokat.
- A preventív mozgásfejlesztéshez gyógytestnevelést végzett szakemberek igénylése (konduktor, szakvizsgás óvodapedagógus, gyógytestnevelő tanár).
- A társakkal végzett együtt mozgás tapasztalatainak gazdagításával a gyermek én-határainak, a másik észlelésének, az önfegyelem, alkalmazkodás, kooperáció képessége fejlődésének elősegítése.
- A mozgásigény, fejlettség, terhelhetőség megismerése.
- A mozgás és mozgásigény különbözőségének figyelembevételével a mozgásigény kielégítése, illetve ösztönzés a mozgásra az egyéni lemaradásokat kompenzáló mozgásos játékok ajánlásával.
- Változatos, differenciált, párhuzamosan végezhető lehetőségek biztosítása a mindennapos mozgásra, valamennyi gyermek számára (mindennapos testnevelés, szabad mozgáslehetőségek kihasználása).

Az anyanyelvi nevelés feladatai

- A konkrét mozgásos tapasztalatok beépülésének a szókincs, az elvont gondolkodás, a keresztcsatornák fejlődésének segítése a mozgásformák megnevezésével.
- Világos, konkrét értékeléssel a pozitív énkép alakulás támogatása.

Tartalma

- természetes mozgások
- a gimnasztika alapjai
- a talajtorna, szertorna elemei
- tornaeszközökkel végzett gyakorlatok
- mozgásos játékok

Fejlesztési területek

- Természetes nagymozgások,
- egyensúlyérzék,
- szem–kéz koordináció,
- szem–láb koordináció,
- finommozgás,
- térészlelés, alapvető térirányok,
- testséma ismerete,
- szabálytudat kialakítása,
- gyors reagálás képessége.

Télen lehetőség szerint használjuk ki a helyi adottságokat (szánkózás, csúszkálás a jégen).

Hosszabb sétát, túrát tehetünk a gyermekekkel a szabadban.

Használjuk ki a közeli iskola tornatermeit, vagy füves pályáit.

Minden, ami udvarunkon található (fák, bokrok, homokozók, játékeszközök) felhasználható a mozgás feladatainak megvalósításához.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- Képesek biztonsággal mozogni a térben.
- Fejlődik kitartásuk, állóképességük és koncentrációképességük.
- Szabálytartásuk az önuralmukat erősíti.
- Térben, időben jól tájékozódnak.
- A természetes mozgásuk és testi képességeik koruknak megfelelő.
- Megértik az utasításokat és végrehajtják azokat.

Lehetőségek

- Az időjárás változásából fakadó, a hagyományos népi életmódot utánzó munkálatok pl.: palántanevelés, növénygondozás.
- Termékek, gyógynövények gyűjtése lehetőség szerint, szüretelések családoknál, befőzés.
- Gyümölcszárítás.
- Jeles napok előtti készülődések.
- Tájéegismerő kirándulások, megfigyelő séták.
- Közintézmények látogatása.
- Akvárium, terrárium gondozása.
- Szelektív hulladékgyűjtés.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- A testrészeket, az érzékszerveket megnevezik, igényesek testük tisztaságára.
- Ismerik családtagjaikat, saját és hozzátartozóik adatait.
- Tudják mi a környezetvédelem, szeretik és tisztelik a természetet.
- Ismerik az alapvető gyűjtő fogalmakat (növények, állatok...).
- Gyakorlottak a közlekedési szabályok betartásába, ismerik a közlekedési eszközöket.
- A helynek és helyzetnek megfelelő viselkedési normákat betartják.
- Felismerik és megnevezik környezetük színeit és azok árnyalatait.

Matematikai tartalmú tapasztalatok

Célja

- A gyermekeket körülvevő környező valóság mennyiségi és térbeli viszonyainak, formáinak megfigyeltetése. A matematikai kíváncsiság és érdeklődés felkeltése.
- Matematikai tapasztalatok, ismeretek tevékenységekben való alkalmazása.
- A spontán helyzetek matematikai tapasztalatszerzésre való felhasználása mellett, a tevékenységekben való alkalmazás lehetőségeinek gazdagítása, problémahelyzetek teremtése a gyermekek egyéni fejlődésének nyomon követése, differenciált fejlesztés.
- A spontán módon megszerzett tapasztalatok manipulatív síkról képi, majd nyelvi síkra áttétele.
- Olyan eszközök és tevékenységek biztosítása, ami felkelti a gyermek érdeklődését és természetes élethelyzetekben lehetővé teszi számukra a matematikai ismeretek és tapasztalatok megszerzését.
- Fejlessze problémalátásukat, problémamegoldó képességüket.
- A matematikai képességek játékba való beépítése.

Az óvodapedagógus feladatai

- Tevékenység közben a megismerő képességek: érzékelés, észlelés, megfigyelés, emlékezés, tapasztalás, megértés, problémalátás, probléma megoldás fejlesztése.
- Részképességek, gondolkodási műveletek, szokások elsajátítása.
- Eligazodás a gyakorlati életben, a tevékeny élet megkedveltetése.
- Az iskolai élethez szükséges részképességek, gondolkodási műveletek, szokások elsajátítása.
- A matematikai nevelésnek szoros kapcsolatban kell lenni az életre neveléssel. A gyermekek minél több tapasztalatot (érezkszervi, mozgásos) szerezzenek az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetről, ezáltal biztonságban tájékozódjanak környezetükben.
- A bennünket körülvevő világ mennyiségi, formai, kiterjedésbeli összefüggéseinek felfedeztetése játékos formában.

Az anyanyelvi nevelés feladatai

- A spontán és irányított beszélgetés, a verbális fejlesztés a környezet megismerésének komplex- integrált tevékenységsoraiban célként és eszközként egyaránt megvalósítandó.
- A megtapasztaláson alapuló megismerés, információszerzés sokoldalú biztosításával a gyermek aktív, passzív szókincsének mennyiségi és minőségi gyarapítása.
- A fogalmak körének és tartalmának bővítése, új fogalomrendszer kialakítása.

Tartalma

Azt, hogy a matematikai nevelés tartalmából melyiknél elégedhetünk meg a játékidőben és a környező világ megismerése közben szerzett benyomásokkal, vagy mely matematikai összefüggést dolgozzuk fel foglalkozáson, az óvodapedagógus dönti el.

- *Számfogalom megalapozása:*
 - Halmazok létrehozása, csoportosítása, halmaz- és részhalmaz képzés.
 - Halmazok összehasonlítása, relációk.
 - Halmazokkal végezhető műveletek.
- *Kiterjedések:*
 - Becslések, mérések.
 - Sík és térbeli kiterjedések.

- Mérések.
- Kombinatorikus játékok.
- *Test- és sík mértani formák:*
 - Zárt és nyitott vonalak.
 - Építések szabadon.
 - Testek, lapok, síkidomok.
- *Szimmetria:*
 - Szimmetrikus alakzatok.
- Tájékozódás térben, síkban.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- Képesek a halmazok összehasonlítására, szétválogatására, sorba rendezésére a megadott, vagy meg nem nevezett szempontok szerint.
- Kialakul a számfogalom a mennyiségek összehasonlításával, darabszám megállapításával.
- Tudnak összehasonlítani, elvonatkoztatni, általánosítani, elrendezni.
- Tájékozódnak térben és síkban.
- Matematikai problémák megoldására szívesen vállalkoznak.

9. MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK

A munka a személyiségfejlesztés fontos eszköze, az óvodás gyermekek számára játékos jellegű, gyakran nem is választható szét a játéktól. A munka a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája, tudatos, célirányos tevékenység: egyéni és közösségi haszna van.

Célja

- A gyermekek munka iránti tiszteletre, a munka eredményének megbecsülésére való nevelése.
- A munkavégzéshez szükséges attitűdök: kitartás, önállóság, felelősség, céltudatosság alakítása.

Feladatai

- Együttműködési képességek fejlesztése, ahol az erőfeszítés és az eredmény kapcsolata közvetlenül érzékelhető, belátható, átélhető a gyermek számára.
- Önállóság fejlesztése, a gyermek nyitottságát, megismerési vágyát, aktivitását, érdeklődését tudatosan használjuk fel.

- Önállóan dönteni tudás képességének fejlesztése.
- A munka az óvodás gyermekek számára játékos jellegű. A játék és munka közti különbség a kétféle tevékenység indítékában van.
- Fontos a cselekvő tanulás, a felfedezés lehetőségének és örömeinek szem előtt tartása.
- A munkavégzés legyen rendszeres, folyamatos és nemcsak időszakonkénti.
- Az óvodapedagógus mutasson példát a gyermekeknek, munkatársaknak, szülőknek.
- Vegye figyelembe a gyermekek fejlettségi szintjét, teherbírását.
- Biztosítson lehetőséget, hogy a gyermekek képességeik szerint végezzenek munka jellegű tevékenységet.
- Tanítsa meg az adott munkaeszközök használatát.
- Fokozatosan vezesse be az egyes munkafajtákat.
- Biztosítsa a munka állandóságát, folyamatosságát.
- Differenciálás a munkatevékenységek végzésében, a gyermekek sajátos igényeinek figyelembevételével.
- Munkavégzéshez szükséges attitűdök formálása.
- Az önkiszolgálás és a közösségért végzett munka jellegű tevékenységek eredményeinek tudatosításával az elvégzett feladat jelentőségének megláttatása, elismerése, megóvása.
- A munka konkrét, reális, vagyis a gyermekeknek saját magukhoz mérten fejlesztő értékelést igényel.
- A nemek társadalmi egyenlőségének elősegítése oly módon, hogy valamennyi munkajellegű tevékenységet a lányok és a fiúk egyaránt gyakorolhatják.

Az anyanyelvi nevelés feladatai

- A tevékenységekhez kapcsolódó spontán beszédhelyzetekben különböző beszédformák (udvarias megszólítás, cselekvésre szólítás, utánzásra késztetés, kérdés, buzdítás, dicséret verbális kifejezései) gyakorlása.
- A munkavégzéssel kapcsolatos fogalmak, ok- okozati összefüggések, műveletek megnevezése, mondatba foglalása.

Tartalma

- Önkiszolgáló munka.
- Testápolás, tisztálkodás, étkezés, öltözködés, személyes holmi kezelése, környezet rendjének megőrzése, helyreállítása.
- Naposság, felelősségi munka (pl. mosdó, öltöző, udvar felelősök).
- Alkalmoszerű munkák, megbízások.
- Növény- és állatgondozás (lehetőség szerint).

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- Az önkiszolgálás tevékenységeit teljes önállósággal, biztonsággal végzik.
- Részt vesznek a csoportszoba rendjének, tisztaságának megőrzésében, helyreállításában.
- Segítenek kisebb társaiknak.
- Megbecsülik a felnőttek és egymás munkáját.
- Önállóan is végeznek környezet szépítő munkát.
- Egyre nagyobb önállósággal vesznek részt a növények és állatok gondozásában.
- Felfedezik, hogy a munkának erkölcsi, esztétikai értéke van.

Fontos

- Szívesen végzett tevékenység legyen.
- A munkavégzés során biztosítsunk teljes önállóságot.
- Rendszeres és folyamatos legyen.
- Fokozatosság a munka mennyiségében.
- Munkamegosztásban tudjanak önállóan dönteni.
- A gyermekek képesek felfogni, hogy munkájuk eredményeként sokkal szebb, esztétikusabb az udvar (pl. levélsöprés), ilyen környezetben jobban érzik magukat.
- A megfelelő méretű és állapotú munkaeszközök biztosítása.

10. TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS

Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán és szervezett tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész nap folyamán adódó helyzetekben, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg.

Célja

- Ismeretek elsajátítása a nevelés folyamatának egészében, készségek, jártasságok kialakítása a tevékenységeken keresztül.
- A gyermekek önként és örömmel vegyenek részt a tanulási folyamatban.
- A tanulás elsődleges célja az óvodás gyermekek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése.

- A tanulás cselekvő tevékenységekben valósul meg. A tanulás támogatja a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését.
- A gyermekek önálló döntésén alapuló tevékenységrendszerben az óvodapedagógus megfelelő mennyiségű és minőségű segítségadásának biztosítása.
- Kompetenciák fejlesztése (például a tanulási folyamatban érzelmek közvetítése a gyermekek felé, a gyermeki érzelmek bátor kinyilvánítására motiválás az interaktív közös együttlétben, szövegértés–szövegalkotás megalapozása).
- Az egyéni tanulási utak támogatása a gyermeki szükséglethez és egyéni képességhez igazodva a gyermekek cselekvéseiben.

Az óvodapedagógus feladatai

- A feladatok minden gyermek képességének megfelelőek, egyénre szabottak legyenek, mert a sikerélmények erősítik, míg a kudarcok gyengítik a gyermekek önbizalmát.
- Egyszerre kevesebbet, de minőségben és használhatóságban több ismeretet kapjanak a gyermekek.
- Fejlődésük szempontjából fontos a több érzékszervet igénybe vevő tapasztalás és cselekedtetés játékon keresztül.
- A gyermeki személyiség fejlesztése az életkori és fejlődési sajátosságok figyelembevételével, interaktív tanulási–tanítási módszerek dominanciájával.
- Sokszínű, változatos, cselekedtető, játékos elemeket tartalmazó tevékenységek felkínálása- játékos cselekvéses tanulás.
- A tanulást támogató környezet megteremtése során építsen a gyermekek előzetes tapasztalataira, ismereteire.
- Biztosítsa a felfedezés, a kutatás, a megoldás örömét, erősítse a kreativitást.
- A tanulás irányítása során személyre szabott pozitív értékeléssel segítse a gyermek személyiségének kibontakozását.
- Az iskolai beilleszkedés közvetett segítése személyre szabott pozitív értékeléssel, a tanulási készségek, képességek differenciált fejlesztésével.
- Teremtsen elfogadó, megerősítő légkört, amelyben a gyermekek számára az önkéntelen tanulás lehetősége az egész nap folyamán adott.
- Vegye figyelembe a gyermekek egyéni képességeit, fejlődési ütemét, eltérő szociokulturális háttérét, hátrányos helyzetéből való felzárkóztatását.
- Alkalmazza a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében a következőket: tolerancia, nyitottság, elfogadó attitűd, szeretetteljesség, következetesség.
- Ösztönözze pozitív megerősítéssel, dicsérettel a gyermekeket a kívánt viselkedés elsajátítására.
- Juttassa sikerélményekhez a gyermekeket, melynek motiváló hatására tudatosan építsen.
- Használja tudatosan a mindennapi élet változatos tevékenységeit a spontán, a szervezett és az utánzásos tanulásra.

- Az óvodapedagógus részéről legyen tudatos, célszerű tevékenység a tanulási képesség megalapozása a „valamit megtanítás”, a gyermek részéről a „valamit megtanulás” spontán folyamat.
- Neveljen problémamegoldó és kreatív gondolkodásra, segítse a tehetségek kibontakoztatását.

Tartalma

- A nevelés valamennyi pillanata megfelelő helyzet arra, hogy erőltetés nélkül, spontán vagy irányított módon tanuljanak a gyermekek. Ez a tanulás történhet utánzással, a gyermeki kérdésekre és válaszokra építve, az óvodapedagógus által irányított megfigyelésekkel és tapasztalatszerzésekkel, gyakorlati probléma és feladatmegoldásokkal.
- A motoros, a szociális és a verbális tanulás összefonódik.
- Az óvodapedagógus és a társak jelenléte mobilizálja a gyermekek tanulási teljesítményét, tudását, viselkedésének és magatartásának tartalékait.
- A sajátos nevelési igényű, HH, HHH gyermekek felzárkóztatása nagyobb szervezést, kreativitást igényel. Figyelni kell a kezdeményezésekről távolmaradókra, megkeresni és megszüntetni ennek okát. A korrigálandó lemaradások számbavétele szükséges.
- Komolyabb problémák esetén, amikor egyéni, vagy mikro csoportos fejlesztésre van szükség egy- egy időszakra rögzíteni kell a fejlesztési célt, játékokat, feladatokat.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- Képesek a figyelem összpontosítására.
- Kialakul feladatmegértésük, feladattudatuk; igyekeznek, hogy a kapott feladatot megoldják.
- Kialakul beszédfigyelmük.
- Véleményüket, tapasztalataikat önállóan meg tudják fogalmazni.
- Önellenzési képességük kezd kialakulni.

11. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

A gyermek belső érése, valamint a családi és az óvodai nevelési folyamat eredményeként gyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget.

A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik.

A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevételével mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség, amelyek mindegyike egyaránt szükséges az eredményes iskolai munkához.

A testileg egészségesen fejlődő gyermek

- Eljut az első alakváltozáshoz, teste arányosan fejlett, teherbíró.
- Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes.
- Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan képes irányítani.

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek

- Nyitott, érdeklődéssel készen áll az iskolába lépésre.
- A tanuláshoz szükséges képességei (különösen az érzékelés, észlelés, téri tájékozódás, vizuális és akusztikus differenciálás, térbeli mozgásfejlettség, testséma kialakulása) alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez.
- Az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama.
- Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik tartalma, terjedelme.
- A cselekvő–szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.
- Anyanyelvi felkészültsége révén érthetően folyamatosan beszél, kommunikál.
- Gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni.
- Minden szófajt használ, különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot.
- Tisztán ejti a magán–és mássalhangzókat.
- Végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét.
- Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről: név, lakcím, napszakok, növények, állatok, időjárás, öltözködés, közlekedés stb.

- Ismeri a viselkedés alapvető szabályait: magatartási formák, szokások, szabályok, melyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek.
- Elemi mennyiségi ismeretei vannak.

Szocializációt tekintve

- Kedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására.
- Képes az együttműködésre, kapcsolatteremtésre felnőtten és társaival.
- Tud szabályokhoz alkalmazkodni, szükségleteit késleltetni tudja.
- Feladattudata kialakulóban van, mely a feladat megértésében, a feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb – szükség szerint kreatív – elvégzésében nyilvánul meg.
- Önállósága kibontakozása mellett erősödik önbizalma, önfegyelme, kitartása stb.

A kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata a gyermeki személyiség harmonikus testi, lelki és szociális fejlődésének elősegítése.

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fent leírt fejlettségi szint.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

Tankötelezettség:

- A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti, tankötelessé válik. A szülő kérelmére a felmentést engedélyező szerv (Oktatási Hivatal) döntése alapján a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben vehet részt.
- A szülő a kérelmet az iskolakezdés évében január 18-ig nyújthatja be.
- Ha a szakértői bizottság a szülői kérelem benyújtására nyitva álló határidő előtt a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben történő részvételét javasolja, a szülői kérelem benyújtására nincs szükség.
- A speciális pedagógiai ellátásra jogosult, a tankötelezettségük megkezdésére halasztást kapott gyermekek részére biztosítjuk, az iskolakezdésre felkészítő tevékenységek meghatározását.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 45.§ (2a) bekezdése szerint:

Ha a felmentést engedélyező szerv azért engedélyezi a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben való részvételét, vagy a szakértői bizottság azért javasolja a tankötelezettség megkezdése alóli felmentésre irányuló kérelem benyújtására nyitva álló határidő előtt a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben való részvételét, mert a gyermek sajátos nevelési igényű, vagy más beilleszkedési, tanulási,

magatartási nehézséggel küzd, akkor a gyermek számára az óvoda szakértői bizottság által javasolt fejlesztéseken túl, a tankötelezettség teljesítésének megkezdéséhez szükséges értelmi, testi, lelki és szociális érettség elérésére irányuló, az óvodai nevelés időkeretébe ágyazott célzott tevékenységeket biztosít.

12. ÓVODÁNK KAPCSOLATAI

Mindannyiunk feladata a harmonikus, tartalmas, boldog gyermekkor kialakítása, megteremtése, biztosítása. Ennek elengedhetetlen feltétele, hogy jó kapcsolatot alakítsunk ki egymás között és a társadalmi környezetünkkel.

A kapcsolattartás formái, módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz és a szükségletekhez.

A kapcsolatok kialakításában az óvoda nyitott és kezdeményező, törekszik a külhoni magyar óvodákkal való szakmai kapcsolatépítésre.

12.1. Az óvoda és a család

Célja

Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt szolgálja a gyermek fejlődését. Ennek alapvető feltétele a családdal való szoros együttműködés. Az együttműködés formái változatosak, a személyes kapcsolattól a különböző rendezvényekig magukban foglalják azokat a lehetőségeket, amelyeket az óvoda, illetve a család teremt meg.

Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesíti az intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

Alapvető célunk a családdal való jó kapcsolat megőrzése a megfelelő információcsere, nyitottság, hiteles tájékoztatás, együttműködés, hogy a szülők mindenkor tisztába legyenek az óvoda célkitűzéseivel, ugyanakkor ismerjük fel a családok helyzetét, problémáit.

Tartalma

- A szülők a törvényben meghatározottak és az Szervezeti Működési Szabályzatban foglaltak alapján képviselőik útján közvetetten is kérhetnek és kaphatnak információt.
- Az indirekt hatások mellett tudatos szemléletformálás, a szülők bevonása az óvodában a gyerekekkel együtt megvalósuló tevékenységekbe, kezdeményezésekbe (papírgyűjtés, komposztálás, szelektív hulladékgyűjtés, a háztartásban felesleges csomagolóanyagok gyűjtése óvodai felhasználásra, közös kirándulás stb.).

- Szemléletformálás: az iskolára való előkészítés az óvodában nem külön feladat, foglalkozás, hanem a gyermeki személyiséget kibontakoztató nevelési folyamat eredménye, az iskolai beilleszkedés közvetett segítségével az óvoda kiegészíti a családi nevelést.
- Az óvodai dokumentumokban megfogalmazott normarendszer elfogadására, nevelési felfogásba építésére motiválás. A családok által képviselt különböző gondolkodásmódok értékeinek elfogadása. A szülőkkel, gyermekekkel való közös gondolkodás, véleménycsere, döntés eredményeként a programmal összeegyeztethető plurális értékek beépítése az óvoda normarendszerébe.

Tartalma az óvodába lépés előtt

- Kapcsolatfelvétel a leendő szülőkkel.
- A Pedagógiai Program fő vonalainak közvetítése a szülők felé (helyi sajtóban, honlapon, óvodai beiratkozás előtt, megjelölve az óvodák sajátos arculatát).
- Ismerkedési nap a leendő óvodásoknak: meghívó, apró ajándék, játék, beszélgetés.
- Családlátogatás a gyermekek életkörülményeinek megismerése érdekében.

A szülőkkel való kapcsolattartás formái

- ***Szülői értekezletek:***
 - az óvoda és az óvodai csoport életével, a neveléssel kapcsolatos megbeszélések,
 - előadások, szülői fórumok: neveléshez segítségnyújtás, szülői szemléletformálás (előadók meghívása).
- ***Nyílt napok:*** Évente egy- két alkalommal betekintési lehetőség a csoportok életébe, a szülők bevonása a tevékenységekbe.
- ***Fogadóóra:*** a szülő tájékoztatása a gyermek fejlődéséről a gyermek fejlődését nyomon követő dokumentáció alapján.
- ***Az óvodai élet hagyományos ünnepei:*** A tagóvodák határozzák meg, hogy mely ünnepeiken vesznek részt a szülők.
- ***Rendezvények, családi napok:***
 - szülő- gyermek kapcsolat megismerése
 - szülő- óvodapedagógus partnerkapcsolat erősítése
 - az együttléttel a közösség formálása
 - óvoda támogatási lehetőségének biztosítása
 - a családok egészséges életmódra nevelése, közös játékelmény biztosítása,
 - szemléletformálás.

- **Munkadélutánok:** A szülők bevonása az óvoda szépítésébe, a pedagógiai munka megvalósításába (pl.: udvari játékok festése, komposztálók készítése, dekoráció készítése).
- **Szülői Szervezet:** Óvodáinkban szülői érdekképviselő működik csoportonként 3 taggal, melynek tagjait a szülők választják meg.
- Az intézményi Szülői Szervezet munkaterv szerint működik, tagjai a tagóvodák szülői választmányának képviselői.

12.2. Az óvoda és az iskola

Célja

- Fő célunk, hogy óvodásaink számára vonzóvá tegyük az iskolai életet, a rájuk váró tanulást és megkönnyítsük a két intézmény közötti átmenet nehézségeit.
- Együttműködésünkben jusson érvényre a kölcsönös nyitottság, bizalom, egymás munkájának ismerete és megbecsülése.

Tartalma

- Arra törekszünk, hogy az iskolák megismerjék azt a szándékunkat, hogy a gyermekeket egyéni képességeiknek megfelelően úgy neveljük és fejlesztjük, hogy a környezetükben jól eligazodjanak, együttműködők, kapcsolatteremtők legyenek, és alkalmassá váljanak az iskolai tanulmányok megkezdésére.
- Fontosnak tartjuk, hogy az átmenetet minél zökkenő mentesebbé tegyük, ennek érdekében folyamatos, rendszeres, hagyományteremtő- és megtartó tevékenységet végzünk.
- Együttműködés az óvodából az iskolába való átmenet megkönnyítése érdekében.
- Konzultáció az óvodai kompetencia alapú nevelésről.
- Konzultáció óvodából iskolába érkező gyermek átmeneti állapotának jellemzőiről.

A kapcsolattartás formái

- Az iskolai nevelőkkel szakmai, emberi kapcsolatok folyamatos ápolása, érdeklődés egymás munkája iránt.
- Látogatások, tapasztalatgyűjtések az elsős osztályokban, az elsősztályos nevelők pedig a leendő iskolásokat látogatják meg az óvodában.

- Szakmai megbeszélések az alsó tagozaton tanító nevelőkkel, olyan pedagógiai, pszichológiai, módszertani témákban, amelyek segíthetik az óvoda- iskola átmenet zökkenőmentesebb megvalósítását.
- Óvodapedagógusok és a nagycsoportos gyerekek látogatása az iskolában, ahol a gyermekek ismerkedhetnek az iskolai élettel, a tanító nénivel, színes, vonzó tapasztalatok útján betekintenek az iskolai élet mozzanataiba, belső világába.
- Egymás rendezvényein való részvétel.
- Zeneiskolai programok szervezése.
- Iskolai pedagógusok meghívása különböző szakmai értekezletekre, továbbképzésekre, rendezvényekre, Szakmai Napokra.

12.3. A gyermekek életében meghatározó szerepet betöltő intézmények

Intézményen belüli kapcsolattartás

Célja

A tagóvodák közötti szoros együttműködés megvalósítása.

Tartalma

- A közös rendezvények szervezésében és lebonyolításában minden tagintézményünk aktívan, lelkesen részt vesz.
- A szakmai napokon, nevelőtestületi értekezleteken, előadásokon, bemutatókon, egymás rendezvényein való részvétel alkalmával lehetőség nyílik a szakmai tapasztalatcserére.
- Az intézmény dolgozói közötti kapcsolatokat közös programok, rendezvények szervezésével igyekszünk elmélyíteni, tartalmassá tenni.
- Bölcsődei kapcsolattartásunknak szintén fontos szerepe van, hiszen évente jelentős számban kerülnek gyermekek a bölcsődéből az óvodákba; az óvodába kerülő gyermekeket a kisgyermeknevelő is fogadja az első napon.
- Bölcsődei nyílt nap keretében ismerkedhetnek az óvodapedagógusok a bölcsődei nevelő-gondozó munkával, a leendő óvodásokkal.
- A bölcsődések több rendezvényünkön is részt vesznek, bölcsődei rendezvényeiket, ünnepeiket az óvodapedagógusok és az óvodások műsorokkal színesítik.

Pedagógiai Szakszolgálatok, Szakértői Bizottságok

Célja

Szükség esetén pedagógiai, pszichológiai, szakvélemény, fejlesztési javaslat kérése.

Tartalma

- Az óvodapedagógusok által vizsgálatra küldött gyermekek számára beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézség megállapítása esetén a Bács-Kiskun Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Tiszakécskei Tagintézménye előírja a megfelelő fejlesztést. Amennyiben szükséges, a Bács- Kiskun Vármegyei Szakértői Bizottság vizsgálatát kezdeményezik.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek gyógypedagógus általi ellátását a Bács- Kiskun Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Vármegyei Szakértői Bizottság által kiadott szakvélemények alapján végezzük.
- A logopédiai ellátást és a gyógytestnevelést a Bács-Kiskun Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Tiszakécskei Tagintézményének szakemberei végzik.

Orvos és védőnő

Célja

A gyermek egészséges fejlődésének nyomon követése több irányból.

Tartalma

- A védőnő alkalmankénti, eseti szűrővizsgálatok végez. Ezek a vizsgálatok szükség szerint történnek, a helyszíne lehet az óvoda vagy az orvosi rendelő, ahová a szülő viszi el gyermekét.
- A problémás gyermekekkel kapcsolatos kölcsönös jelzések, megbeszélések a védőnőkkel.
- A gyermekorvosokkal eseti konzultációk a gyermekek egészségügyi problémáiról.
- A nagycsoportos gyermekeink fogászati szűrővizsgálaton vesznek részt, melyre az óvodapedagógusok viszik el a gyermekeket az Egészségügyi Központba.
- Meghívásra a dentálhigiénikus szakember foglalkozásokat tart a gyermekeknek a helyes fogápolásról.

Közművelődési intézmények

Célja

A közművelődési intézményekkel (pl.: Arany János Művelődési Központ és Városi Könyvtár, Községi Ház) történő kapcsolattartás során a gyermekek széles körű kulturális ismeretekhez jutásának elősegítése.

Tartalma

- A művelődési házak, színház, könyvtár, múzeumok látogatásakor fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek életkorához igazodó programokon vegyünk részt.
- A kiállítások, a könyvtári programok, mesedélutánok, társadalmi ünnepek kapcsán szerzett ismeretek meghatározók a személyiségfejlődés folyamatában.
- A közművelődési intézmények azon túl, hogy programjaikkal, műsoraikkal színesítik óvodásaink életét, a szülők, családok kulturális igényének formálásában is részt vesznek.
- Pályázatokban együttműködés.

Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat, Család- és Gyermejjóléti Központ, Gyámügyi Hivatal

Célja

A gyermekek védelme érdekében a veszélyeztető tényezők feltárása, a jelzőrendszer működtetése.

Tartalma

- Minden óvodapedagógus feladata figyelemmel kísérni a csoportba járó gyermekek életkörülményeit, a családi környezetből adódó hátrányok csökkentését elősegíteni, valamint a gyermekek testi–lelki fejlődését gátló hatások megszüntetésére kísérletet tenni.
- Probléma esetén a gyermekvédelmi felelősnek és a Gyámügyi Hivatalnak, valamint a Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálatnak jelzéssel élnek az óvodapedagógusok.
- Rendszeresen részt veszünk a Gyermejjóléti Szolgálat esetmegbeszélésein, értekezletein.
- Az intézmény gyermekvédelmi felelőse és az főigazgató a gyermekvédelmi szervek által tájékoztatást kap a hátrányos helyzet, a halmozottan hátrányos helyzet, a veszélyeztetettség, valamint a védelembe vétel megállapításáról, változásairól.

Nevelőszülői Hálózat

Célja

A nevelőszülőkhöz kihelyezett gyermekekkel kapcsolatban alkalmi tájékoztatás, - tájékozódás.

Tartalma

Szükség szerint eseti megbeszélések tartása a gyermek fejlődéséről, óvodai életéről.

12.4. Az óvoda és a fenntartó

Célja

A fenntartó és az óvoda együttműködése, betekintés nyújtása a fenntartó részére az intézményben folyó nevelési munkáról, tevékenységekről.

Tartalma

- Kapcsolatunk a fenntartóval, egyrészt a köznevelési törvényből adódóan és egyéb jogszabályok alapján hivatalos, rendszeres, másrészt pedig támogató, segítő jellegű.
- Törekszünk az eddigi jó kapcsolatok fenntartására, erősítésére.
- Fontosnak tartjuk, hogy a fenntartó ismerje munkánkat, szakmai és egyéb rendezvényeink, beszámolók, személyes beszélgetések formájában.

13. ÓVODÁNK HAGYOMÁNYOS ÜNNEPEI

„...Szertartásra szükség van, ... A szertartás teszi, hogy egyik nap különbözik a másiktól, az egyik óra a többitől.”

(Saint-Exupry: A kis herceg)

Az ünnepek és rendezvények- az főigazgató és a Vezetői Kar jóváhagyása után – a feladatellátási helyek hagyományai szerinti formában és tartalommal szerveződnek.

Gyermekeink életének jeles napjai, ünnepei

- Mikulás
- Karácsony
- Farsang

- Március 15.
- Húsvét
- Május 1.
- Anyák napja
- Gyermeknap
- Évzáró
- Jeles napok
- Zöld jeles napok pl.: Föld napja, Víz napja, Madarak, Fák napja stb.

Rendezvényeink

Intézményi szintű

- A rendezvények konkrét témáit az Éves Munkaterv tartalmazza, amely az alábbi területekhez kapcsolódhat: környezetvédelem, fenntartható fejlődés és az egészségfejlesztés.
- Szakmai Napok
- Közösségformáló programok

Feladatellátási helyenként

- Családi délutánok
- Szülői Fórumok
- Egyéb programjaink: kirándulások, túrák

14. ÖSSZEGZÉS

A módosított, egységes szerkezetű pedagógiai program az öt óvoda közös programja, melyben kiemeltük a közös elveket, tartalmakat.

Figyelmet fordítunk arra, hogy a feladatellátási helyek megőrizzék hagyományait, egyéni arculataikat.

Célunk, hogy Pedagógiai Programunk tartalma elősegítse az igényes nevelőmunka megvalósítását, az intézményeinkbe járó gyermekek optimális fejlődését színesebbé, gazdagabbá tegye.

Óvodáinkban a gyermekek személyisége kerül a középpontba, az életkori, - és egyéni sajátosságoknak megfelelő élmény és örömszerző tevékenységeken keresztül.

Óvodáinkban családias, szeretetteljes, derűs légkörben folyik a nevelés.

**„A gyermekeink a magyarság holnapját fogják építeni,
de azt nem építhetik a levegőbe,
hanem a tegnap, a tegnapelőtt,
az őseink által összehordott kövekre.”**

(Kodály Zoltán)

15. ESZKÖZJEGYZÉK

2. számú melléklet a 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelethez

Tagóvodánkénti összesített

JEGYZÉK

A nevelési–oktatási intézmények kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléséről

Eszközök, felszerelések	Mennyiségi mutató	Megjegyzés (van: +, nincs: -)				
		Béke	Arany	Erkel	Templom	Tiszaabony
I. Helyiségek						
Csoportszoba	Gyermekcsoportonként 1	+	+	+	+	+
Gyermekágy/fektető tároló helyiség	Óvodánként 1	-	-	-	-	-
Tornaszoba, sportszertárral	Óvodánként 1	-	-	-	-	-
Logopédiai foglalkoztató, egyéni fejlesztő szoba	Óvodánként 1	+	+	-	+	-
Óvodapszichológusi helyiség	Óvodánként 1	-	-	-	-	-
Játszóudvar	Óvodánként 2	+	+	+	+	+
Főigazgatói iroda	Központi óvodában 1	+	-	-	-	-
Főigazgató-helyettesi iroda	Központi óvodában 1	-	-	-	-	-
Tagintézmény-intézményegységvezető helyettes	Óvodánként 1	-	-	-	-	-
Gyermeköltöző	Óvodánként 1	+	+	+	+	+
Gyermekmosdó, WC	Csoportonként 1	+	+	+	+	+
Felnőtt öltöző	Óvodánként 1	-	-	-	-	-
Nevelőtestületi szoba	Központi óvodában 1	+	-	-	-	-

Többcélú helyiség (szülő fogadására, tárgyalására, ünnepek megtartására)	Óvodánként 1	-	-	-	-	-
Óvodatitkári iroda	Központi óvodában 1	+	-	-	-	-
Orvosi szoba, elkülönítő szoba	Óvodánként 1	-	-	-	-	-
Felnőtt zuhanyzó	Óvodánként 1	+	-	-	-	+
Felnőtt mosdó	Óvodánként 1	+	+	+	+	+
Felnőtt WC helyiség	Óvodánként 1	+	+	+	+	+
Szertár/raktár	Óvodánként 1	+	+	+	+	+
Mosó, vasaló helyiség	Óvodánként 1	+	-	-	-	-
Szárító helyiség	Óvodánként 1	-	-	-	-	-
Felnőtt étkező	Óvodánként 1	-	-	-	-	-
Főző konyha	Óvodánként 1	-	-	-	-	-
Melegítő konyha	Óvodánként 1	-	-	-	-	-
Tálaló, mosogató	Óvodánként 1	+	+	+	+	+
Szárazáru raktár	Óvodánként 1	-	-	-	-	-
Földesáru raktár	Óvodánként 1	-	-	-	-	-
Egyéb raktár	Óvodánként 1	+	-	+	+	+
Éléskamra	Óvodánként 1	-	-	-	-	-
Ételhulladék tároló	Óvodánként 1	-	-	-	-	-
II. Helyiségek bútorzata és egyéb berendezési tárgyai						
1. Csoportszoba						
Óvodai fektető	Gyermeklétszám szerint 1	+	+	+	+	+
Gyermekszék	Gyermeklétszám szerint 1	+	+	+	+	+
Gyermekasztal	Gyermeklétszám szerint	+	+	+	+	+
Fényvédő függöny (redőny)	Ablakonként 1	+	+	+	+	+
Szőnyeg	Csoport nagyságától függően	+	+	+	+	+

Játéktartó szekrény vagy polc	Csoportszobánként 2	+	+	+	+	+
Fekető tároló	Csoportonként 1	+	+	+	+	+
Élősarok állvány	Csoportonként 1	+	+	+	+	+
Hőmérő	Csoportonként 1	+	+	+	+	+
Óvodapedagógusi asztal	Csoportonként 1	+	+	+	+	+
Felnőtt szék	Csoportonként 2	+	+	+	+	+
Eszköz-előkészítő asztal	Csoportonként 1	-	-	-	-	-
Textiltároló szekrény	Csoportonként 1	+	-	+	-	-
Edény és evőeszköz tároló	Csoportonként 1	+	+	+	+	+
Szeméttartó	Csoportonként 1	+	+	+	+	+
2. Tornaszoba	Óvodánként 1	-	-	-	-	-
Tornapad	Óvodánként 2	+	+	+	+	+
Tornaszőnyeg	Óvodánként 1	+	+	+	+	+
Bordásfal	Óvodánként 2	-	-	-	+	-
Többfunkciós mászó készlet	Óvodánként 1	+	+	+	+	+
Egyéni fejlesztést szolgáló speciális felszerelések	Három gy. egyidejű fogl.- hoz	+	+	+	+	+

3. Logopédiai foglalkoztató, egyéni fejlesztő szoba						
Tanulási kép. fejl. eszk.	Óvodánként 1	-	+	-	+	-
Tükör	1	-	+	-	+	-
Asztal	1	-	+	-	+	-
Szék	2	-	+	-	+	-
Szőnyeg	1	-	+		+	-
Játéktartó szekrény, vagy könyv tárolására alkalmas polc	1	-	+	-	+	-
4. Óvodapszichológusi szoba	Gyermeklétszám szerint					
Asztal	1	-	-	-	-	-
Szék	4	-	-	-	-	-
Szőnyeg	1	-	-	-	-	-
Könyvek, iratok tárolására alkalmas polc	1	-	-	-	-	-
5.						

Játszóudvar							
Kerti asztal	Csoportonként 1		+	+	+	+	+
Kerti pad asztallal	Csoportonként 1		+	+	+	+	+
Babaház	Csoportonként 1		-	-	-	-	+
Udvari homokozó	Csoportonként 1		+	2 db	2 db	+	+
Takaróháló	Homokozóként 1		+	+	+	+	+
Fa udvari szemetes	Óvodánként		+	+	+	+	+
Ivókút	Óvodánként 1		+	+	+	+	+
Mozgásfejlesztést segítő eszközök a gyermekek 30%-nak megfelelő arányban	Óvodánként						
- Udvari labda	15-25		+	+	+	+	+
- Dömpfer	10-15		-	-	+	+	-
- Homokozó készlet	30-45		+	+	+	+	+
- Játékmotor	2-10		+	+	+	+	+
- Kisbicikli	5-6		+	+	+	+	+
- Hinta	5-6		+	4 db	+	+	+
- Mászóka, csúszda	2		+	1 db	1 db	+	+
- Roller	3-6		-	+	+	+	-
- Forgódob	2		-	-	-	-	-
- Labdarúgó kapu hálóval	2		+	+	+	+	-
- RO-TI-KOM	2		-	-	-	-	-
- Futball labda	2		+	+	+	+	-
6.							
Főigazgatói iroda							
Íróasztal és szék	1-1		+	-	-	-	-
Tárgyalóasztal	1		+	-	-	-	-
Szék	2		+	-	-	-	-
Telefon	1		+	-	-	-	-
Könyvszekrény	1		+	-	-	-	-
Iratszekrény	1		+	-	-	-	-
Számítógépasztal	1		-	-	-	-	-
Számítógép és nyomtató	1		+	-	-	-	-
Szkenner	1		-	-	-	-	-
7.							
Főigazgató-helyettesi, tagintézmény,- intézményegység-							

vezető- helyettesi, óvodatitkári iroda						
Íróasztal és szék	1-1	+	+	+	+	+
Számítógépasztal és szék	1-1	+	-	-	+	-
Iratszekrény	1	+	+	+	+	-
Telefon	1	+	+	+	+	+
Fax	1	-	-	-	-	-
Fénymásoló	1	+	+	+	+	+
Számítógép, internet hozzáféréssel	1	+	-	-	-	-
Nyomtató	1	+	+	+	+	+
Laptop	Óvodánként 1	+	+	+	+	+
8. Nevelőtestületi szoba		+	-	-	-	-
Szék	Ped. létsz.	+	-	-	-	-
Könyvtári dokumentum, pedagógiai szakirodalom	500	-	-	-	-	-
Könyvszekrény	1	-	-	-	-	-
Tükör	1	+	-	-	-	-
Fénymásoló	Óvodánként 1	-	-	-	-	-
9. Többcélú helyiség		+	-	-	-	-
Tárgyalóasztal székekkel		+	-	-	-	-
10. Orvosi szoba, elkülönítővel	Berendezése a 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet előírásai szerint	-	-	-	-	-
11. Gyermeköltöző						
Öltözőrekesz, ruhatároló, fogas, cipőtároló	Gyermeklétszám figyelembevételével	+	+	+	+	+
Öltözőpad	Gyerm. létsz. figyelembe vétel.	+	+	+	+	+
12. Gyermekmosdó, WC helyiség						
Törülközőtartó	Gyermeklétszám figyelembevételével	+	+	+	+	+
Falitükör	Mosdókagylónként 1	-	-	-	-	+
Hőmérő	Mosdónként 1	+	+	+	+	+
Rekeszes fali polc	Gyermeklétszám figyelembevételével	-	+	+	+	-

Zárható vegyszeres szekrény	Mosdónként 1	-	+	-	+	-
III. Tisztálkodási és egyéb felszerelések						
Egyéni tisztálkodó szerek	Gyermeklétszám szerint 1	+	+	+	+	+
Tisztálkodó felszerelések	Mosdókagylónként	+	+	+	+	+
Fésűtartó	Csoportonként 1	+	+	+	+	+
Törülköző	Felnőtt és gyermeklétszám szerint	+	+	+	+	+
Abrosz	Asztalónként 3	+	+	+	+	+
Takaró	Gyermeklétszám szerint 1	+	+	+	+	+
Ágyneműhuzat	Gyermeklétszám szerint	+	+	+	+	+
IV. Felnőttek munkavégzéséhez szükséges eszközök						
Szennyes ruhatároló	Óvodánként 1	-	-	-	-	-
Mosott ruhatároló	Óvodánként 1	-	-	-	-	-
Mosógép	Óvodánként 1	+	+	+	+	+
Centrifuga	Óvodánként 1	-	-	-	-	-
Vasaló	Óvodánként 1	+	+	+	+	+
Vasalóállvány	Óvodánként 1	+	+	+	+	+
Szárítóállvány	Óvodánként 1	+	+	+	+	+
Takarító eszközök	Óvodánként 1	+	+	+	+	+
Kerti munkaeszközök	Óvodánként 1	+	+	+	+	+
Hűtőgép	Óvodánként 1	+	+	+	+	+
Porszívó	Óvodánként 1	+	+	+	+	+
Takarítógép	Óvodánként 1	+	+	+	+	+
Fűnyíró gép	1	-	-	-	-	-
V. Nevelőmunkát segítő játékok, és egyéb eszközök						
1. Játékok, játékeszközök (mennyiség eszközfajtánként)						
Bábok, dramatizálási kellékek, barkácsolás eszközei	Csoportonként 1 készlet	+	+	+	+	+

Mozgásfejlesztő eszközök: karikák, labdák, szalagok, babzsák, szerpentes botok, tornabot, egyensúly-készlet, hengerek, kendők, tornaszőnyeg, zsámoly, ugráló kötél, függeszthető sportszerek	Óvodánként egy csoportra való készlet	+	+	+	+	+
Trambulin	Óvodánként 1	+	-	+	-	-

Ének-zene, énekes játékok eszközei: furulya, metalofon, dob, cintányér, triangulum, stb.	Gyermeklétszám figyelembevételével	+	+	+	+	+
Az anyanyelv fejlesztésének eszközei: képeskönyvek, diafilmek, kártyák, fejlesztő játékok, diavetítő, vetítővászon	Gyermeklétszám figyelembevételével	+	+	+	+	+
Értelmi képességeket (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és kreatív fejlesztő anyagok	Gyermeklétszám figyelembevételével	+	+	+	+	+
Ábrázoló tevékenységet fejlesztő (rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás,) kézimunka, anyagok, eszközök	Gyermeklétszám figyelembevételével	+	+	+	+	+
A természeti, emberi, tárgyi-környezet megismerését elősegítő eszközök	Gyermeklétszám figyelembevételével	+	+	+	+	+
Munka jellegű tevékenységek eszközei	Gyermeklétszám figyelembevételével	+	+	+	+	+
2. A nevelőmunkát segítő egyéb eszközök						
Televízió	Óvodánként 1	-	-	-	-	-

DVD-lejátszó	Óvodánként 2	-	-	-	+	-
Magnetofon/ CD	Csoportonként 1	-	+	+	+	+
Diavetítő	Óvodánként 1	+	+	+	+	+
Vetítő vászon	Óvodánként 1	+	+	+	+	+
Hangszer (pedagógusoknak)	Óvodánként 1	+	+	+	+	+
Hangszer gyerekeknek	Csoportonként, a gy. 30%-nak megfelelő mennyiségben	+	+	+	+	+
Egyéni fejlesztést szolgáló speciális felszerelések	A fejlesztésben résztevő gyermekek létszáma szerint	+	+	+	+	+
Projektor vagy Írásvetítő	1	+	+	+	+	+

VII. Egészség és munkavédelmi eszközök

Ételminta-vétel készlet	Óvodánként 1	+	+	+	+	+
Elsősegélyláda	Óvodánként 1	+	+	+	+	+
Gyógyszerszekrény (zárható)	Óvodánként 1	-	-	-	-	-
Munkaruha		-	-	-	-	-
Védőruha		+	+	+	+	+
Tűzoltó készülék	Óvodánként 1-2	+	+	+	+	+

16. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

A program hatálya, hatályba lépése

A Pedagógiai Program 2024. január 01. napján lép hatályba és határozatlan időre szól. Személyi hatálya kiterjed az óvodai feladatellátási helyeken valamennyi munkáltatói kapcsolatban lévő köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban álló dolgozóra, és az óvodákkal jogviszonyban álló minden gyermekre és szüleikre.

A program tartalmi megvalósításáért az igazgatók, telephely-vezetők és az óvodapedagógusok a felelősek.

A nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottak részéről is elvárás a program megismerése, annak érdekében, hogy tevékenységükkel megfelelően segítsék az óvodai pedagógiai-szakmai munkát.

A Pedagógiai Program felülvizsgálata

A Pedagógiai Program módosításának lehetséges indokai:

- a vonatkozó jogszabályokban változás áll be,
- intézmény-bővítés, leépítés,
- szervezeti átalakítás,
- partneri javaslatok, egyéb érdekegyeztető fórum módosító javaslatai,
- a nevelőtestület legalább 1/3-nak módosításokra vonatkozó javaslata (a javaslat elfogadásának feltétele a nevelőtestület 50%+ 1 igenlő szavazata),
- vezetői ciklushoz kötött felülvizsgálat.

Előírás a programmódosítás előterjesztésére

- írásbeli előterjesztés az intézmény vezetőségének,
- részletes szóbeli előterjesztés nevelőtestületi értekezleten.

A Pedagógiai Program elkészítésének módja

A Pedagógiai Programot a főigazgató készíti el a nevelőtestület tagjainak bevonásával.

Véleményezési jogkör

A Pedagógiai Program módosítását a szakmai munkaközösség véleményezi.

A Pedagógiai Program jóváhagyása

Pedagógiai Programot a fenntartó hagyja jóvá.

A Pedagógiai Program elérhetősége és nyilvánosságra hozatala

A megismerhetőség folyamatos biztosításának érdekében a Pedagógiai Program a főigazgató irodájában, az óvodai feladatellátási helyek irodáiban és az intézmény honlapján az egész nevelési év során megtekinthető.

„Mesevilág” színjátszó csoportunknak minden óvodapedagógus tagja, lelkes, amatőr színjátszásunk emeli az óvodai és intézményi rendezvényeink színvonalát. A meseanyagok feldolgozásához szaktudással, szakvizsgával rendelkező munkatársaink adnak segítséget. Eszköztárunk minőségileg és mennyiségileg is kiemelkedő.

Zöld Óvoda

Nagy hangsúlyt fektetünk a természet megismerésére, szeretetére, értékeink megóvására, környezettudatosságra, hagyományaink tisztelésére, Zöldjeles napjaink megünneplésére. Már két alkalommal nyertük el a Zöld Óvoda címet, célunk az Örökös Zöld Óvoda címe megszerzése.

Fontosnak tartjuk, hogy a gyerekek tágabb környezetükről is tapasztalatokat, ismereteket szerezzenek, ezért évente közös kirándulásokat szervezünk.

Madárbarát Óvoda

Madárbarát óvodaként kiemelt figyelmet szentelünk az udvarunkon költő, táplálkozó madarainknak. Madárparadicsomunkban fellelhető porfűrdő, etető, itató egyaránt, kihelyezett odúinkban visszatérő madarak költenek. A februári „madár ünnep” kiemelt programjaink egyike.

Tehetséggondozás

Tehetséggondozó programunk alapján elvégezzük a kiemelkedő képességű gyermekek beazonosítását, beválogatását tehetségműhelyeinkbe. Nagycsoportos korukban tehetséggondozó, gazdagító foglalkozásokkal kínáljuk meg a tehetség ígéretes gyermekeinket. A szülőket tájékoztatjuk a szülői és rétegszülői értekezleteken, fogadóórákon az óvodánkban folyó tehetséggondozás céljairól, feladatairól és a beválogatásról. A tehetségígéretek gondozása az összeállított éves terv alapján történik.

Biztonságos Óvoda

Jól felszerelt közlekedési parkkal és közlekedési eszközökkel rendelkezünk.

Fontosnak tartjuk a kerékpáros és a gyalogos közlekedés helyes szabályainak rögzítését, gyakorlását. Minden évben közlekedési napot szervezünk intézményünk óvodáinak a rendőrség bevonásával. 2018-ban megkaptuk a Biztonságos Óvoda címet.

Ovi-zsaru program

A programban nagycsoportos gyermekeink vesznek részt. A program a bűn-, és baleset-megelőzés, az áldozattá válás elkerülése egyfajta nevelési módszerét szeretné megismertetni. A program több modulból áll, mely a gyermekek életkori sajátosságait figyelembe véve mesékre, történetekre, szerepjátásra épül bábok segítségével. A foglalkozásokat a programban résztvevő csoport pedagógusa tartja a rendőrség szakemberével történt módszertani konzultációt követően, a rendőrség által biztosított oktatási egységcsomag használatával.

ARANY JÁNOS UTCAI TAGINTÉZMÉNY

Az óvoda bemutatása

Az Arany János utcai óvoda 1957-től működik ebben az épületben, családi házakkal körülvett részén. Óvodánk épülete kívül, belül felújított. Csoportszobáink jól felszereltek, egyéni arculatuk van, sok-sok növényvel, a természetsarokban a természet által adott „kincsekkel”. A gyermekek rendszeresen növényápolási, állatgondozási (kacagó gerle, akvárium halak) feladatokat látnak el. Tágas udvarunk sokféle mozgásos, szabad játékra nyújt lehetőséget. Szépen gondozott virágoskertünk van. Az udvar hátsó részében gyógy-és fűszernövény kertet alakítottunk ki. Ápolását, gondozását a gyermekekkel folyamatosan végezzük. Sajátos arculatunk a természeti, környezeti értékeink megismerése, megszerettetése, megóvása.

Innovatív tevékenységek, programok

Részben adaptált Jó gyakorlat

A Kecskeméti Corvina Óvoda Általános Iskola Ifjúság úti Óvoda „Környezet Projektek” jó gyakorlatát részben adaptáltuk, melynek felhasználásával tartalmasabbá, színvonalasabbá tesszük nevelő munkánkat.

Célunk óvodásaink környezeti nevelésének alakítása a projektpedagógia módszerével, a helyi sajátosságoknak megfelelően.

Feladatunk a környezettudatos, környezetbarát életvitel megalapozása, kialakítása annak érdekében, hogy a gyermekek életkoruknak megfelelő szinten képesek legyenek a közvetlen és tágabb környezetükben jelenlévő problémák felismerésére, kezelésére. Gazdag és változatos hagyományink vannak, amelyek során megünnepeljük a Zöld Jeles Napokat (Környezetvédelmi nap, Állatok Világnapja, Tisza napja, Víz napja, Föld napja, Madarak Fák napja).

Fontosnak tartjuk hagyományaink ápolását. Hagyomány-őrző programjaink: Márton nap, Adventi készülődés, Mikulás, Lucázás, Karácsony. Lehetőségeinket, kapcsolatainkat igyekszünk bővíteni. Együttműködési megállapodást kötöttünk, a Tiszakécskei Lovas Egyesülettel.

Madárbarát óvoda

A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület által létrehozott „Madárbarát óvoda” címet 2012 decemberében kapta meg óvodánk. Napi teendőink egyike a madarak megfigyelése, gondozása, etetése, itatása, a hozzánk látogató „kisvendégek” megfigyelése, gondozása, etetése, itatása.

Zöld óvoda

Ezt a kitüntető címet a kisgyermekkorú környezeti nevelés terén végzett tevékenységünk elismeréseként kaptuk meg 2011-ben, 2014-ben, és 2017-ben. Arra törekszünk, hogy óvodánk minden dolgozója közvetítse a „Zöld Óvoda” szellemiségét és környezettudatos magatartásával, pozitív mintát nyújtson gyermekeknek, felnőtteknek egyaránt.

Ennek érdekében kiemelt feladataink:

- fenntarthatóságra nevelés (a gyermekeken keresztül a családokat is bevonva)
- környezettudatos életvitel megalapozása (takarékoság, természetvédelem, szelektív hulladékgyűjtés)
- a helyi lehetőségek előtérbe helyezése.

Tehetséggondozás

Tehetséggondozó programunk alapján elvégezzük a kiemelkedő képességű gyermekek beazonosítását, beválogatását tehetségműhelyeinkbe. Nagy csoportos korokban tehetséggondozó, gazdagító foglalkozásokkal kínáljuk meg a tehetség ígéretes gyermekeinket. A szülőket tájékoztatjuk a szülői és rétegszülői értekezleteken, fogadóórákon az óvodánkban folyó tehetséggondozás céljairól, feladatairól és a beválogatásról. A tehetségígéretek gondozása az összeállított éves terv alapján történik.

Boldog Óvoda

2018 szeptemberében kaptuk meg a Boldog Óvoda címet. Ezáltal a pozitív pszichológia eredményeire építve, ötleteket és módszertani segítséget kapunk, a boldogságra való képesség fejlesztéshez az óvodás korosztály számára kidolgozott Boldogságóra programmal. Célunk a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítése, hogy az óvodás gyermekek érzelmileg gazdagok, vidámak, önállóan gondolkodók, tevékenykedők, kreatívak legyenek, az óvodáskor végére. A Boldogságórák célja, hogy vezérfonalat adjon az óvodásoknak, hogy könnyebben nézzenek szembe a kihívásokkal, képesek legyenek megbirkózni a problémákkal, valamint a testi-lelki egészségmegtartás tényezőinek tanulmányozására adjon lehetőséget.

Napsugár Bábcsoport

Óvodánkban 1992-től működik az óvodapedagógusi „Napsugár Bábcsoport”. Minden évben részt veszünk óvodai és városi rendezvényeken.

ERKEL FASORI TAGINTÉZMÉNY

Az óvoda bemutatása

Az Erkel fasori óvoda 1972-ben épült, emeletes épület, mely 4 csoportban 100 fő gyermek befogadására alkalmas. Az óvodánkba járó gyermekek szociokulturális háttere változó. Jelentős a nevelőszülőknél elhelyezett gyermekek száma. A felzárkóztatásra szoruló (SNI, BTMN, logopédia) gyermekeket szakemberek látják el. A csoportszobák bútorzata, berendezési tárgyai, felszereltsége, biztosítja a gyermekek számára a biztonságos, megfelelő játék és munkakörnyezetet. Udvaraink mérete megfelelő teret ad gyermekeink mozgás és játékgigény kielégítésére. Óvodánk gyönyörű, természeti környezetben helyezkedik el, közel az élő Tisza folyóhoz és a Holt Tiszához. Folyamatosan bővítjük játékkészleteinket, melyek a gyermekek fejlődését, képességének kibontakozását szolgálják. Nevelőközösségünk gyermekközpontú, befogadó, innovatív. Két fő óvodapedagógus, szakvizsgával rendelkezik. (fejlesztő, tehetségfejlesztő). A játékra alapozva, sokszínű és változatos tevékenységeken keresztül fejlesztjük gyermekeink képességeit, jártasságát.

Törekszünk a derűs, családi légkör kialakítására, ahol jól érzik magukat a gyermekek és szívesen jönnek óvodába.

Elengedhetetlennek tartjuk a szülőkkel való jó kapcsolatot, az együttműködés fenntartását. Lehetőségük van a gyermekeknek óvodán belüli és óvodán kívüli programokon való részvételre. Óvodánk arculata tükrözi a környezettudatos szemléletmódot.

Innovatív tevékenységek, programok

Részben adaptált Jó gyakorlat

A „Megismered, megszereted - védeni fogod!” környezeti neveléssel kapcsolatos Jó gyakorlatot Hódmezővásárhelyről, a Pál utcai óvodától választottuk. Környezeti nevelésünk célja a természeti környezetükben biztonságosa mozgó gyermekek nevelése, akik gyakorlatban is megtapasztalják, megismerik, megszeretik, és óvják környező világuk élővilágát, értékeit. Célunk az ismeretszerzés, cselekedtetés, terepfoglalkozások, túrák, kirándulások szervezése és olyan élményekhez, ismeretekhez való juttatás, melyeket a későbbiekben is alkalmazni tudnak a gyermekek.

Fontosnak tartjuk a hagyományok tartalmának gazdagítását, (Márton nap, Jeles napok). A megtalálás, felfedezés, az együttes tevékenykedtetés élménye fejleszti a gyermekek szociális

A tornatermi testnevelés heti rendszerességgel az iskola tornatermében zajlik, mely lehetőséget biztosít az egészséges életmód, a mozgásigény kialakítására. A mozgásfejlesztő szoba mindennapos használata, a terápiás eszközök, és a részben adaptált jó gyakorlat segíti a gyermekek mozgásfejlődését, mely kihat a kognitív képességek pozitív irányú fejlődésére is. Igyekszünk a gyermekekben felkelteni a mozgás iránti vágyat, valamint megtapasztaltatni velük a mozgás örömét.

Tehetséggondozás

Tehetséggondozó programunk alapján elvégezzük a kiemelkedő képességű gyermekek beazonosítását, beválogatását tehetségműhelyeinkbe. Nagycsoportos korokban tehetséggondozó, gazdagító foglalkozásokkal kínáljuk meg a tehetség ígéretes gyermekeinket. A szülőket tájékoztatjuk a szülői és rétegszülői értekezleteken, fogadóórákon az óvodánkban folyó tehetséggondozás céljairól, feladatairól és a beválogatásról. A tehetségígéretek gondozása az összeállított éves terv alapján történik.

Biztonságos Óvoda

Több éve óvodánk sajátos arculatához tartozik, a biztonságos gyalogos és kerékpáros közlekedésre nevelés. Célunk, hogy játékos formában megismerkedjenek a gyermekek a biztonságos közlekedés szabályaival, a közlekedési táblákkal. Célunk még, hogy a gyermekek a helyesen felszerelt kerékpárral végzett tevékenységek során elsajátítsák a példamutató magatartási formákat, ezáltal váljanak példás közlekedőkké. Évenként egy alkalommal „Kétkeréken biztonságosan” rendezvényünkön tehetnek az elsajátított ismeretekről tanúbizonyosságot gyermekeink. 2018-ban a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium által meghirdetett program keretén belül Biztonságos Óvoda címet kaptunk.

Madárbarát óvoda

Óvodánk sajátos elhelyezkedése lehetővé teszi a helyszínen vezetett foglalkozásokat, a közvetlen környezetben való megtapasztalásokat. 2010 óta Madárbarát óvoda révén próbálunk minél több olyan szakembert hívni, akik ismeretterjesztő előadásaikkal bővítik a gyermekek ezen irányú tudását. Nagy hagyománya van óvodánkban a családi madáretetők barkácsolásának és gondozásának, rendszeres feltöltésének.

Óvoda-család kapcsolat

Ezen kapcsolat ápolása kis óvoda révén mindig kiemelt szerepet kapott. Rendezvényeinkre, családi napjainkra évek óta magas létszámú látogatottság jellemző. Szívesen eljönnek testvérek, nagyszülők és aktív részesei a rendezvényünknek. Az Őszi huncutság elnevezésű rendezvényünk minden évben egy kiemelt témához kapcsolódik. Az évzáró az intézményben egyedülállóként szintén családi nap formájában valósul meg. A gyermekek szüleire minden helyzetben számíthatunk, szívesen adakoznak, részt vesznek a gyűjtőmunkákban, valamint a kreatív tevékenységekben (kiállítások, Adventi vásár). Valljuk, hogy a jó együttműködést a közös rendezvények során alapoztuk meg.

TISZABÖGI TELEPHELY

Az óvoda bemutatása

A Tiszabögi Óvoda 2 csoportos 50 férőhelyes, a várostól 4 km-re helyezkedik el gyönyörű zöldövezetben, melyet egy kis erdő vesz körül. Intézményünk 2012-ben történt külső és belső felújítása után, szép modern környezetet biztosít gyermekeink számára. Óvodánk kedvező elhelyezkedése, remek alkalmakat nyújtanak a sétákra, kirándulásokra, melyek során megfigyelhetjük a kis erdőben és környezetünkben a természet változásait, az állatvilágot és a Tisza folyót is. Udvari játékaink korszerűek előírásoknak megfelelnek, biztonságosak, melyet lehetőségeink szerint folyamatosan bővítünk, modernizálunk. A letelepített játékok mellett, több udvari mobiljáték is óvodásaink rendelkezésére állnak.

Csoportszobáink hangulatosak, világosak, vidámak a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően felszereltek, tárgyi feltételeit jónak ítéljük. A játékkészlet és a tanulási tevékenységeket segítő eszközrendszerünk megfelelő, ami jól szolgálja gyermekeink differenciált fejlesztést és az iskolai érettséghez való képességeik kialakítását.

Kiemelt figyelmet fordítunk a gyermekeink: élményeire, tapasztalataira, érdeklődésére alapozott játékos tevékenységbe épített tanulásra, környezettudatos nevelésre, egészségnevelésre, hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nevelésére, fejlesztésére.

Innovatív tevékenységek, programok

Tehetséggondozás

Tehetséggondozó programunk alapján elvégezzük a kiemelkedő képességű gyermekek beazonosítását, beavogatását tehetségműhelyeinkbe. Nagycsoportos korokban tehetséggondozó, gazdagító foglalkozásokkal kínáljuk meg a tehetség ígéretes gyermekeinket. A szülőket tájékoztatjuk a szülői és rétegszülői értekezleteken, fogadóórákon az óvodánkban

folyó tehetséggondozás céljairól, feladatairól és a beválogatásról. A tehetségigéreték gondozása az összeállított éves terv alapján történik.

Madárbarát Óvoda

A madárbarát óvoda cím elnyerése által célunk példát nyújtani a környezettudatos magatartás formálására. Az élővilág megfigyeltetésével, gondozásával az óvó- védő tevékenységek végrehajtásával feladatunk a természetvédelemre nevelés. A Madárbarát Alprogramban meghatározottak szerint, évszaknak megfelelően, folyamatosan gondoskodunk madarainkról. Szeretnénk, hogy tudatosuljon gyermekeinkben, hogy az állatok is érző lények, akik gondoskodásunkra, szeretetünkre, védelmünkre szorulnak. Óvodásaink évek óta folyamatosan etetik, itatják, odúikat rendben tartják, illetve beazonosítják madarainkat. Mindezek napi programjainknak természetes részévé váltak.

„Ovi – Zsaru” program

Az „Ovi- Zsaru” program óvodás korúaknak szól, főként rendőri segédlettel- közvetítéssel történő információközlésen alapszik. A témákat szituációs és szerepjátékokon keresztül – drámapedagógiai eszközök, módszerek felhasználásával – a vészhelyzetekben való viselkedés gyakorlásával dolgozzuk fel.

Célja: Az óvodáskorú - elsősorban nagycsoportos – gyermekek biztonság érzetének segítése, erősítése. A megelőzés hatékony formája, hogy a gyermekek olyan információ birtokába jussanak, melynek alapján el tudják kerülni a vészhelyzetet, fel tudják azt ismerni és reagálni tudjanak rá. A program, fő szempontként tekinti a gyermekek életkori sajátosságait, ezért olyan megközelítésben mutatja be a vészhelyzeteket, s az azokra történő megoldásokat, hogy magatartásukat formálja, önbecsülésüket és magabiztosságukat erősítse.